

ՐԱՏԵՐԻՍԱ

THE RAHNUMA

A WEEKLY PAPER

Published by H. K. Krikorian, 194 Lexington A ve., New York, N. Y. Annual Subscription \$5.00

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. VII

April 4, 1925

No. 11

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ԵՆԶՈՒՏԻԼԵՐԻՆ ԻԹԹԻ ՀԱՏԸՆՏԱՆ

Կէչնէրտէ ազատական Եհնուտի րապ-
պիւնէրտէն պիւրիսի իւն կէօրիւնիւրքէն Սի-
նիսթիւրին մէսէլէսի մէյտանա կէլտիյինտէ,
միւսիւնէյն անլէրին մէսէլէքինի Կփէյի շտիւտ
պիւր լիսանլէ թէնդիտ վէ մուսիւնէյն Եթմէքտէ
պուլունտու: Պաղեստինտէ անլէրին թուլտու-
ղու վազիյէթի պէյնմէյոր խոի: Վէ պունտան
քէնտիւրին արասընտա պու միւլի մէսէլէյն
տաիւր պիւր կուսակցական իսթիւլաֆըն պու-
լունտուղու փէք աչըզ կէօրիւնիւյոր խոի: Միւ-
թարէքէտէն պէրրու Պաղեստին Ինկիլթէրու-
նըն Մէնտէյթի ալթընտա խտարէ օլունտուղը
հալտա օրատաքի Ինկիլթի վալիսի Եհնուտիւ-
րին Միւլէթ մէճլիսինի րէսմի պիւր հէյէթ մա-
գամընտա թանըյալ անըն իւն իսթիւլարէ Կտէր
վէ անընլա պիւրիւքտէ իւլէր, չու գատար քի
մէլքիւր Մէճլիս շիմտիյէտէք Սիօնիսթիւրտէն
իպարէթ պուլունտույոր խոի: Պու եազընտա Նիւ
Եօրգտա չու իւլ Եհնուտի կուսակցութիւնլէր
Խանի Սիօնիսթիւր, Սիօնիսթիւրէ մուսալիֆ
օլանլար վէ պիւթարաֆ պուլունտանլար իթթի-
ֆազ Կիւլմիւլէր տիւր, չէօյլէքի Պաղեստինտէ-
քի Միւլէթ մէճլիսի 150 ազատան վէ իճրաիյէ
գօմիթէսի իսէ 18 ազատան իպարէթ օլաճազ
տըր: Վէ պու միւլէթ մէճլիսինին ազալարը
նըսֆ պէ նըսֆ Սիօնիսթիւրտէն վէ Ղայր ի Սի-
օնիսթիւրտէն իպարէթ օլաճազ վէ Ղայր ի Սի-
օնիսթ ազալարըն եիւղտէ 40ը Նիւ Եօրգ Եհնու-

տիւրինին միւսէսիւլէրի օլաճազ տըր: Պու
թէրթիւլէրինի կէրէք Ինկիլթի հիւքիւմէթինէ
կէրէքտէ ճէմիյէթ ի Ազվամա տա թաստըզ Եթ-
տիւրմէյէ չալըչաճազլար: Պէօյլէճէ Եհնուտի
կուսակցութիւնլարը միւլէթին ումուսի խայրը
իւլին պիւրիւլէրի իւն իթթիֆազ Կտիւլ իշ-
լէմէյէ րազը օլմուլլար վէ պու վազըա հէր քէս
թարաֆընտան Եհնուտի միւլէթի թարիսինտէ
սէնլէրտէն պէրու վուգու պուլմուլ օլան էն
պէօյլէք վէ էն մանատար պիւր վազըա տէյու
թէլազըզ Կտիւլմէքտէ տիւր:

Պիղիմ միւլի հայաթըմըզ չօզ ճիհէթիւր-
տէն Եհնուտի միւլէթինին թարիսինէ միւլա-
պիհ տիւր: Աճէպա պու խուսուտա անլէրին
պու կիւղէլ Կօրնէյինէ իմթիսալ էթսէք օլմա՞զ
մը: Պիղիմ արամըզտա տա եէքտիկէրէ մուսա-
լիֆ կուսակցականլար վէ պիւթարաֆ տուրան
պիւր սընֆ պուլունտազտա տըր:

Կէչմիւլէ պու Փըրգա վէ թէֆրիգէլէրին
մէնֆաաթը՞ մը եա մազարաթը մը օլմուլ,
պու սիւալլարը թէրք Կտէլիմ: Հէր քէս կէչմիւլ-
տէ քէնտի Փըրգասընըն Փասլիյէթինէ տաիւր
նէ գատար եիւքտէք թէսավվուր թաչըրսա թա-
չըսըն: «Կէչմիւլէ մազը տէրլէր»: Կիւն պու կիւն
տիւր: Պու կիւն պիղէ պու նէվ թէֆրիգէլէր լա-
ղը՞ մ մը: Տիւլարլարտան ալտըղըմըզ մէքթուպ-
լարտա տաիմա չու կիպի թապիւրլէրէ րասթ
կէլիյօրուզ: «Պու չէհրտէքի մուհաճիւրլէր
արասընտա Դաշնակցականլարըն թէսիւրի
գուվվէթի տիւր,» եախօտ «Պուրատա մէքթէպ-
լէր Ռամկավարլարըն իտարէսի ալթընտա
տըր», եախօտ, «Պուրատա էվվէլա Դաշնակ-
ցականլար գուվվէթի խոի, չիմտի Ռամկա-

վարար գովվելովնտի» վէ սահրէ: Հալա պու քէշաքէշ կէրէք մաթպուռաթտա կէրէքսէ հհալիմիդ արասընտա էճնէպի դավմլար էօնիւնտէ տէվամ էտիյօր: Հալա միլլի մէքթէպլէրիմիդտէ չօճուգլարըն էօնիւնտէ պու թէֆրիդէլէր իլէրի սիւրիւլիւյօր: Անալարընը, պապլարընը, վէ հէր չէյլէրինի դայ էթմիշ օլան եէթիմլէրիմիդին արասընտա պիլէ պու հալլար կէօրիւլիւյօր: Տիկէր թարաֆտան Յարանուանական ֆարգլարը տա թէէքիտ էտէնլէրիմիդ էքսիք տէյիլ տիր: էվրօփալլար վէ Ամէրիգալլար տինի վէ տէվլէթի, իպատէթի վէ սիյասիյաթը եէքտիկէրինտէն ալըրտըլար, հաթթա թիւրքլէր պիլէ «Տինի, տիւնեայը պիւրիպիլինէ գարընտըմայալըմ» տէյու իճէլաֆէթի վէ սահր նիչէ տինի միւհսսէսէլէրի դալտըրմադա թէչէպպիւս էթտիլէր: պիլիմ արամըղտա տահա, «Ասլ քիլիսէ Մայր Եկեղեցի տիր» «Սէն Լուսաուրչահան սըն պիլ սանա իանէ էթմէյիլ» եախօտ «Սէն Փրօթէսթան սըն պիլ սէնի Ագգային մարմինին ազասը թանըմայըլ» տէյու ֆարգլարը թէէյիտ էտէնլէր էքսիք պուլունմայօր: Հալ շու քի էկէր պիւր դավմ արասընտա միլլի մէնֆաաթլար իչիւն իթթիհատ էթմէսի լազըմ կէլէն պիւր միլլէթ վարըսա օ տա պիլիմ պիչարէ միլլէթիմիդ տիր:

Պու կիւն էլիմիդտէ դալմը օլան պիւր քիւլէիք էրմէնիսթանըն հայաթը իչիւն անըն միւսթագիլ վէ այրը պիւր տէվլէթ օլուպ օլմամասընտան տահա մուհիմ մէսէլէլէրիմիդ վար տըր:— Հէր հանկի պիւր հէյէթ ի իճթիմաիյէնին շահ տամարընը վէ սինիլ մանգուլէսինի թէհտիտ էտէն տինսիլլիք վէ ախլադսըլըդ պէլասընտան վէ Հօմըն մուգատտէս օճաղընը սէօյիւնտիւրէճէք օլան ազաւտ սէր սէյլապընտան Հայաստանըմը գուրթուլմագ կէրէք տիր: Եէթիմլէրիմիդ վէ կէլէճէք նէսլիմիդ միլլէթիմիդի հէր եէրտէ վէ պիւլթիւն տիւնեայը հէր թարաֆտան իսթիապ էթմէքտէ օլան իմանսըլըդ վէ իտէալսըլըդ զէհրինտէն սալիմ դալմալը տըր: Տիւնեանըն տէօրթ թարաֆընտա միլլի հիսսիյաթընը դայ վէ սըճագ գում իւղէրինէ տէօքիւլմիւլ պիւր դատէհ սու կիպի նապէտիտ օլմագ թէհլիքէսինտէ պուլունան միլլէթտաշարըմըդա պիւր Գիտալիցուքիւլմիլլի մէյտանա կէթիւրէճէք գուլվէթի պիւրիյի մէյտանա կէթիւրէճէք գուլվէթի պուլմագլըղըմը լազըմ տըր:— Ամէրիգա կիպի կիւղէլ պիւր տիյարա տիւշմիւլ օլմագ պախթընա նաիլ օլան միլլէթտաշարըմըղըն օրա-

լարտա կէօնէնտիւրէլէրի պէրէքթիլէրի խօտպին պիւր րուհ իլէ քէնտիլէր իչիւն սօրուպ եուլմագ թէհլիքէսինտէն սալիմ դալմալարը վաճիպ տիր: Մուհաճէրէթտէ նասիպլէրի պիւր, միւլալադալարը պիւր օլան վէ այնի չատըրլար ալթընտա պէրապէր կէօղ եաշը ազըտան դարտաշար միւսաֆիլի պուլունտուգլարը դավմլարըն լութֆունա տա պէրապէր իչթիւրաք էթմէք կէրէք տիրլէր: Քիլիսէլէրիմիդ երգըմը վէ րուհանի տէլիլէրիմիդ թէլէֆ էտիմիշ իսէ տէ քիւլէիք մասուլմարըմը վէ ճիւլանլարըմը տինի թէրպիլէտէն մահրում պրագըլմամալը տըրլար: անճագ մուգատտէս տինիմիդին սատէ վէ մագուլ մէպտէլէրինտէ փէրվէրտէ էտիլմէլի տիրլէր: Մէքթէպլէրիմիդ խարապ օլմուշ իսէ տէ կէլէճէք նէսլ հայաթըն շու չէթին միւհահատէ վէ միւհատէլէսինտէ մուլաֆֆագ օլապիլմէք իչիւն թալիմ ու թէրպիլէ, իլմի թալիմ ու թէրպիլէ դապուլ էթմէք կէրէք տիրլէր:

Նէ՛ չէթին իչլէր տիր պուլար: Պու նէթիմէլէրի էլտէ էթմէք, պու թէչէպպիւսլէրի պաշա չըղարմագ իչիւն նէ՛ ազլի գուլվէթէ, նէ՛ դավի իրատէթլէրէ, նէ՛ հօրուլմագ պիլմէղ սէպաթա, նէ՛ միւլթէֆիլ միւհահատէյէ, նէ՛ վագֆ օլունմուշ հայաթլարա իսթիյաճըմը վար տըր:

Քէնտի մէնֆաաթը շախսիյէսինտէն վասի պիւր դայէ թանըմայանլար, սաատէթ վէ քէյֆինտէն պաշգա դըլմէթլի պիւր մագսէտ պիլմէյէնլէր, քէնտի տար ֆըրգա Տօկմալարընտան պաշգա պիւր ֆիքրտէ էհէմմիյէթ կէօրմէյէնլէր, իտէա վէ իտէալ ալէմիլէ կէօղլէրի քէօր վէ գուլադարըն սաղըր օլանլար, հէր հանկը ֆըրգայա աիտ օլալար վէ եախօտ հիչ պիւր ֆըրգայա եա քիլիսէյէ աիտ օլմասալար ֆարգ էթմէղ, միլլէթիմիդին պու տէրին վէ վասի իսթիյաճաթընը հիսս էտէմէղլէր: Անլէր քէնտի տապուլլարընը չալմագտա տէվամ էտէճէքլէր տիր:

Լաքին պու իսթիյաճաթը հիսս էտէնլէր հէր հանկի ֆըրգայա, հէր հանկի քիլիսէյէ աիտ օլալար մուլթադա իթթիֆագ էթմէլի տիրլէր: Վէ ճիւլմէ իքթիտարլարընը, — մատտի վէ մանէվի, ազլի վէ ախլագի ճիւլմէ գապիլիյէթլէրինի պիւրէշտիւրէքէ պու ճէլիլ մագսէտ իչիւն իչլէմէլի տիրլէր:

Կէրէք Ամէրիգատա կէրէք մուհաճէրէթտէ պուլունան կէրէք Լուսաուրչահանլարտան

կէրէք Փրօթէսթանթլարտան, կէրէք Դաշնակ-
ցական կէրէք Ռամկավարլարտան, կէրէք պի-
թարաֆլարտան միլլէթ պուռն պէքլէյօր: Պու-
յուրունը:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ԱՄԲԱԿՈՒՄ

Քիթապ ը Մուգատտէս միքալէաը
«Պէն միւզայազա կիւնիւնտէ իսթիրահաթ
էտէճէյիմ: Զիրա ինճիր աղաճը ֆիլիզլէնմէզ
վէ ասմալարտա մէյվէ օլմազ, զէյթունտան
մահսուլ կէլմէզ վէ թարլալար եէյէճէք վէրմէզ
իսէ, աղլտան զօյուն քէսիլիր վէ ախըրլար-
տա սըղըր պուլունմազսա պիլէ, պէն Բապպ-
տա մէսրուր օլաճաղըմ. իսլասըմըն Ալլահըն-
տա սէյլինէճէյիմ:»

Մատտիյունլուզ վէ մէնֆաաթփէրէսթիւք
իւզէրինէ իմանըն նէ՛ պէօյիւք պիր զալէպէ-
սի տիր պու: Թապիաթըն պէօյիւք գուվվէթլէ-
րի, զէլզէլէ, ֆուրթունա վէ սէյլէր էթրաֆ-
տա իսասարաթ վէրիյօրլար: Միլլէթլէր, ին-
սաֆսըզ օրտուլարը իլէ հէր թարաֆա տէհէթ
սաչըյօրլար: Տիւշմէն սիւվարիլէրինին աթլա-
րընըն սէսի շէհրլէրտէ իշիտիլէյօր: Շարզըն
հէր նէվ զուլմու, թալան, գաթլ, թախրիպաթ
հէր քէսի լէրզան գըլմըշ, պու հալլար իշինտէ
պիր իպրանի պասիր տուրմուշ, հէփ պու շէյ-
լէրէ սաքին պիր բուհ իլէ մէյտան օգույօր:
Տէրունի սիւքիւնէթի հէփ պու տալլալարտան
եօզարը տըր:

Պունտան 200 սէնէ գատար սօնրա Եունա-
նիսթանըն Իսթօիքլէրի տախի էօմրիւն միւզա-
յազա վէ ֆէլաքէթլէրինէ մէյտան օգույուպ,
հայաթըն ինգիլապլարընա սաքին պիր բուհ ի-
լէ պազապիլտիլէր: Զէսէտին մարուզ պուլուն-
տուզու իղթիրապլար քէնտիլէրին տէրունի սիւ
քիւնընը պօզամատըլար: Լաքին տիգզաթ էյլէ-
յինիլ վէ պու իքինին ֆարզընը կէօրիւնիւզ:
Իսթօյիք՝ հիսսիյաթը թահգիր էտիպ, մէվ-
ճուտիյէթին մէնպաը օլան շախսիյէթսիլ քա-
նօնտա քէնտի շախսիյէթինի զայ էթմէքլէ պու
ղայէյէ եէթիշմէյէ չալըշտը: Ամրահում իսէ օլ
Մութլազ Մէնպաըն շախսիյէթինի թանըյա-
րազ» քէնտինին հագիլի շախսիյէթինի անտէ

պուլուպ, եիւքսէք պիր ալէմտէ եիւքսէք պիր
մէսէրրէթլէ օլ զայէյէ վասըլ օլտու: Իսթօյիք
ատէմին շախսիյէթինի քիւշիլթմէքլէ, Ամրա-
կում իսէ անըն շախսիյէթինի եիւքսէլթմէքլէ,
Իսթօյիք՝ հայաթըն շէվզի օլան հիսսիյաթը
գարարթմազլա, Ամրահում իսէ օլ շէվզի ա-
թըրմազլա շէրրէ մուզալէմէթ էտիյօր: Պու-
նըն հա՞նկիսի տահա եիւքսէք տիր: Հա՞նկիսի
շու եիրմինճի ասրտա պիլէ ատէմլէրի եիւք-
սէլտէն պիր գուվվէթ տիր: Պիւթիւն էսէրի
անճազ իւշ սահիֆէտէն իպարէթ օլան շու շա-
իրին թահրիրաթընը օգույունուզ վէ անըն պա-
սար վէ միւթէլսայիլէսինի միւթալէա էյլէյին
վէ օրատա կէօրիւնմէզ ալէմին, այտիալ մա-
հիյէթին հագիլաթընը վէ իլհամըն շէվզ ու
գուվվէթինի կէօրիւնիւզ:

Յ. Գ. Գ.

ՀԻՒՐՐԻՑԵԹ

(Ամէրիգանըն էն մէհհուր վաիլլէրինտէն
ձէֆըրսընըն հիւրրիյէթ հագզընտա օլան վա-
զընտան մուզթէպէս տիր:)

Հիւրրիյէթ էօյլէ պիր լուզէթ տիր քի անը
թահտիտ էտէմէյիլ: Հէր զէման իշիւն վէ հէր
եէրտէ մանասընը տէյիշտիրիր: Հէր նէսլ անա
ֆարզըլ մանա վէրիր: Պիր, եարըմ հաթթա
րուպ սար էվլէլէքի մանասընը շիմտիքիլէր գա-
պուլ էթմէզ: Պիլ Ամէրիգալըլար իսթիգլալի-
յէթ իլան էթտիք, այնի շէյի ֆիլիփիինիլէր
իլան էթսէ ըազի օլմայօրըլ:

Հարպ ը ումումի հէր քէս քէնտի մուզատ-
տէրաթընը քէնտիսի թային էթմէք մէսէլէսինի
օրթայա չըգարտը: Պու էվլէլա միլլէթլէրէ
թաթպիլ օլունտու, սօնրա Ամէրիգանըն սի-
յահլարը տախի օնու իտտիա էթմէյէ պաշա-
տըլար: Պու մէսէլէ ալլէ տաիրէսինէ տախի
սիրաէթ էյլէյիլ էվլի գատընլար տախի քէնտի
մուզատտէրաթլարընը քէնտիլէր թային էթմէք
հագզընա մալիք տէյիլ մի տիրլէր տէյու տիւ-
շիւնտիլէր: Գարը քէնտիսինին թէքմիլ թալէ-
ինի զէվճինին էլինէ թէսլիմ էթմէլ մի, մէ-
սէլէսի պու կիւն պիլի իշլալ էտիյօր:

Մէքթէպ մէսէլէսինտէ այնի սուալ մէյտա-
նէ կէլիյօր: Ոոսուսի մէքթէպլէրի լազվ էտիպ
ճիւլմէնին էվլատլարընը պիր հիւքիւմէթ մէք-
թէպինտէ թալիմ էտէլիլ մի, հիւքիւմէթ վա-

լիտէյնին էվլաւորնը թալիմ էթմէք ուսուլունա նէ՞ տէրէճէ միւտախէլէ էթմէլի տիր:

Հիւրըրիյէթ մէսէլէլէրինտէն պէլքի հիւ պիրի իշկի գանուենամէսի գատար տիգգաթըմը ճէլպ էթմէտի: Պու գանուն տօղրուտան շախսի հիւրըրիյէթիմիղէ էլ աթար: Հէր քէս սօրույօր, «Պու պիգիմ հազգըմըզ դասպ էթմէք տէյի՞մի: Պու Ամէրիգայա եազըլը՞մ մը: Հիւքիւմէթ պէնիմ նէ իշէճէյիմէ իշմէյէճէյիմէ նէ՞ դարըլըր: Պիգիմ էն մուգատտէս հազգըմըզը շախսի հիւրըրիյէթի թէփէլէտէլի՞մ մի:» Միլիօնլարճա Ամէրիգայալար պու գանունը պիր ճէպպարըզ վէ իսթիպտատ ատտ էտիյօրլար: Մը. ձօն Ձէփմէն կիպի պիր դաթ ինտիփէնտէնք զազէթասընտա աչըզտան աչըզա «Պէն օ գանունա իթաաթ էթմէյէճէյիմ» տէյու եազըլ վէ հէր նամուսը Ամէրիգայալ պէօյլէ եափմալը տըր տէյիւ ինանըյօր: Հաթթա պիր չօգ Գիրսթիյան Փամիլեալար սօփրալար պաչընտա հարաքէթ վէ սէօզլէրի իլէ հիւքիւմէթին պու գանունընը թահգիր էտիյօրլար: Պու տիւշիւնէճէք մուհիմ մէսէլէ տիր:

Պու մէսէլէյի հալլ էթմէք իշիւն էվլէլա անըն հազգընտա կէնճլէրին թասալվուրընը էլէ ալալըմ. կէնճ օլլանլար վէ գըզլար հիւրըրիյէթի, «Իսթէտիյինի եափմազ» անլարլար: Անլէրին իրատէթինի թահտիտ էտէն փէտէրի օլտուն վալիտէսի օլտուն քէնտի իշիւն պիր ճէպպար տըր:

Քէյֆի էհլի, զէվզ ու սէֆա միւլթազը քիմսէլէրէ պազընըզ, անլէր իշիւն տախի քէնտի քէյֆլէրինէ տօղունան հէր շէյ զօրպազընը տըր: Անլէր իշիւն քիլիսէ, հիւքիւմէթ ինսանլար իւզէրինէ թէսալլութ էտէն ճէպպարլար տըրլար: Տինսիլլէր վէ Անարշիսթլէր կիւն կիւնէ արթըյօրլար: «Հիւքիւմէթ գօրգազլար իշիւն քիլիսէ փափազլար իշիւն» տարպ ը մէսէլի թամիմ էտիյօր: Լաքին պիր ազ էթրաֆլըճա տիւշիւնէն պիր ատէմ հիւրըրիյէթ հազգընտա պու թէսալվուրլարն հիւ պիրինի գապուլ էթմէզ, տէր հալ կէօրէպիլի քի հիւրըրիյէթ շախսի օլմայըպ իճթիմաի պիր մէսէլէ տիր: Ատէմ միւնֆէրիտէն եաշամազ իլլա իճթիմաի եաշար, գօմշուլարը վար, վէ իսթէտիյինի եափմազա մէէգուն տէյիլ տիր: Հիւրըրիյէթի վար լաքին մահտուտ տըր: Մուլթազ հիւրըրիյէթ հիւ պիր եէրտէ մէվճուտ տէյիլ տիր: Ֆէրտլէր քէնտի հիւրըրիյէթլէրինի թահտիտ էթմէզ իսէ հիւ պիր հարաքէթ վէ թէրազ-

զը միւմքին օլամազ: Ճէմիյէթ ի պէշէր ֆէրտլէրին հիւրըրիյէթինի թահտիտ էթմէգտէն մէվճուտ օլամազ: Մէտէնիյէթ ֆէրտլէրին պազը հազգլարընը դայպ էթմէգտէն վիւճուտէ կէլէմէզ:

Նիւ Եօրք շէհրինի ալընըզ. ասըլ եէրլի Ամէրիգայալար իլէ քէնտիմիղի բուպար էտէրսէք կէօրէճէյիղ քի պիլ օնլարա նիսպէթլէ էլլէրիմիղ ալազլարըմըզ գէնճիլլէր իլէ պազըլ տըր: Էվլէլէն պիր ատէմ իսթէտիյի քէրէսթէտէն Նիւ Եօրգտա պիր էվ եափապիլի իտի: Լաքին Պէշինճի սօգազտա թախթա էվ եափմազ ասըլ կէշմիշ տիր: Շիմտի քիմսէյէ միւսաատէ օլունմազ: Պիր վազըթ հէր հանկը պիր Նիւ Եօրգլու էվինտէ քէշի սազլայապիլի իտի: Կէշէն կիւն պիր ատէմ իլէ գօնուշուտ քի 42 ինճի սօգազըն էթրաֆընտա քէշիլէր եալըլպ կէզտիքլէրինի իսթըրլար իտի: Լաքին շիմտի Պրուքլինտէ պիր գատըն քէշի պէսլէտիյի իշիւն մահքէմէյէ ճէլպ օլունույօր: Պու կիւն պէն էվիմտէ պիր խօրօզ պէսլէյէմէյօրըմ, էվ պէնիմ միւլքիւմ տիր, վէրկիլէրիմի վէրիյօրըմ, պէօյիւք տէտէլէրիմ պուրտա տօղմուշ, Ամէրիգայալ իմ, եինէ տէ պու հիւրըրիյէթ վէ գահրէմանլար մէմլէքէթինտէ պիր խօրօզ պէսլէմէյէ հիւր տէյիլ իմ: Նիշի՞ւն. Ձիւնքի գօմշուլարըմ վար վէ օնլարն տա հազգը վար: Պէնիմ հազգըմ արգա հալլուտան գօմշուլարը իզամ էտէրսէ օնտան վազ կէշմէլի իմ. պէնիմ սաստէթիմ գօմշունըն իզթիրապընա պատի օլուր իսէ հիւքիւմէթ պէնի վազ կէշիլի վէ հազգըլ տըր: Հազգիւթէն ֆէրտի հիւրըրիյէթ թահտիտ օլունմատըզճա իճթիմաի հիւրըրիյէթ զայ օլուր: Պիր սօգազտա հէր քէս իսթէտիյինի եափար իսէ օ սօգազ սէրպէսթ օլմազ: Գօմշուլարըմ պիր թարաֆտա քէշի, պիր թարաֆտա տօմուզ, գարշըտա ինէք սազլարլար իսէ պէն օ սօգազտան գաշմալը իմ, օրատա եաշայամամ:

Թիճարէթ տալիքսինէ պազընըզ եարըմ ասըլ էվլէլ հէր քէս իսթէտիյինի իսթէտիյի եէրտէ սաթար իտի. լաքին շիմտի իսթէտիյին կիպի միւհլէք սիլահլար, եա զէհիլի իլաճլար սաթամազըն: Պազգալ իսթէտիյի եուճուրթայը սաթամազ: Թէրէ եազը եա սիւտ տէյու իսթէտիյինի էհալիյէ վէրէմէզսին. հիւքիւմէթ հաթթա պէօյիւք շիւքէթլէրի պիլէ գօնթօլ էթմէք սէլահիյէթինի հաիղ տիր: Պիր գաշ սէնէ էվլէլ պիր քիմսէ օթօմօպիլինի իսթէտիյի

հէրտէն սիւրէր վէ իսթէտիյի սօգազտա տուր-
տուրուր իտի: Լաքին շիմտի հէր պիր գաչ
տագիգէտէ տուրմալը տըր: Պիր սօգազտան
կէչէպիւրի օլ պիրինտէն կէչէմէզ: Իսթէրսէ էն
փահալը օթօմօպիլէ պինսին, մուհիմ իչ իչին
չմէնտիֆէրէ եթիւչէմէզ օլտուն, Փարգ էթմէզ,
փօլիս տուրտուրմալը տըր եօգսա ումում էհա-
լի զիյան չէքէր:

էն գուվվէթլի պուրհան իչկի մէսէլէսինտէ
կէթիւրիւր: Հիւքիւմէթ պէնիմ շախսի հիւր-
րիյէթիմէ նի՞ չիւն սօգոււմալը պէն իսթէտի-
յիմի իչէրիմ տէյու իտտիա օլունուր: Պու
իտտիա պիր ատատա եալընըզ պաշընա սաքին
օլան իչին սօղըու օլա պիւրի, լաքին պէչէրի-
յէթ իչինտէ եաշայան պէօյլէ տէյէմէզ: Ատէ-
մին հագգը վար տըր լաքին պիր զէվճէնին տէ
հագգը վար: Էրքէք մէսուտ օլմալը տըր, լաքին
զէվճի սէրիսօլ օլան հիչ պիր գատըն մէսուտ
օլամազ: Իչկի սէրպէսթիւրի եիւզպինլէրճէ Ա-
մէրիգալը գատընլարըն սաատէթինի զասպ է-
տիյօր: Իմտի էրքէք չու մուվազգաթ նէչէսինի
գուրպան էթմէլի տիր, չիւնքի չօնուլարըն
տա հագգը վար: Օնլար տա եէմէք, էլպիսէ,
թալիմ ու թէրպիյէ ինթէրլէր: Փէտէրլէրի
փարայը քէօչէտէքի սալօնաթ թէլէֆ էյլէր իսէ
չօնուլար օնտան մահրում օլուրլար: Իմտի
պիրի գուրպան էտիւմէլի տիր:

Ճիւմէմիզ Եօլնուլուզ էտէրիզ վէ էմնիյէթ
իլէ Եօլնուլուզ էթմէք հագգըմըզ տըր: Լաքին
էյէր մաքինիսթ իչկի իչմիլ իսէ օ չմէնտիֆէր
էմին տէյիլ տիր: Իմտի հիւքիւմէթ եասազ էթ-
մէզտէն էվլէլ չմէնտիֆէր իտարէսի մէմուր-
լարընա հէր իչկիյի եասազ էթմիլ իտի: Պէչէ-
րիյէթ քէնտի էմնիյէթի իչին մաքինիսթլէ-
րին, չօֆէօրլէրին իչմէք հիւրիյէթինի զասպ
էթմիլ տիր: Շէհր հայաթը օլ գատար միւրէք-
քէպ վէ պիր պիրինէ գարըչմըզ տըր քի հէր քէս
պէյնինի թապիի հալտէ սագլամազա մէնպուր
տըր: Պազը զաղէթալար իչկի գանոււնըն թէա-
սուպ նէթիճէսի տէյու եազըյօրլար: Պու Ամէ-
րիգա էհալիսինէ հագարէթ տիր: Օ գանոււն
ազլը սէլիմ վէ թէճրիւպէ նէթիճէսի տիր: Ա-
մէրիգա հիւքիւմէլ վէրմիլ տիր: մէյլանէլէր
էթրաֆընտա պօշլար վէ գումարպազ թօլիւ-
նըր: Օրատան ճիւրմ վէ Փէսատ չըգար: օրա-
տա գատընլարըն չօնուլարըն հագգը զասպ
օլունուր: օրատա կիւնահ թէօրէր:

«Քրիստոսըն պիղի ազատ էյլէտիյի հիւր-
րիյէթտէ գալի տուրալըմ:» «Հիւրրիյէթի թէն

իչին գուլլանմայընըզ:» Ունութմայալըմ քի
պու տիւնեատա պիր պիրիմիգէ խըզմէթ իչին
տուրուրըզ վէ ճիւմէմիզ մուհապպէթ շէրի-
աթը ալթընտա իզ:

ՄԷՔԹՈՒՊԼԱՐ

ՆԵՐԵՅԵ ԿԻՏԵԼԻՄ

Պու կիւնլէրտէ էրմէնի մաթպուլաթըն իչ-
զալ էտէն պաշընա մէսէլէ էրմէնի մուհաճիւր-
լէր նէրէյէ՞ կիթսինլէր մէսէլէսի տիր: Պիր
ճիւմէթլէ ճիւմէսի միւթթէֆիզ տիրլէր, եանի
շիմտիքի պուլունտուլարըն եէրտէ գալմալարը
հէմ մուվաֆըզ տէյիլ, հէմ տախի իմքեանսըզ
օլմազտա տըր: Եունանիսթան վասի պիր մէմ-
լէքէթ օլմատըղը կիպի փէք տէ մահսուլտար
զէնկին պիր եէր տէյիլ տիր: Պէօյլէ պիր մէմ-
լէքէթէ պիր միլիօն տահա քէնտի էվլատլարըն-
տան կէլիպ գամմ օլունուր իսէ պիւլա չիւպհէ
«Պէնիմքիլէրէ եէր վէ իչ պուլամայօրըմ սիզ
պաշգա եէրէ կիտինիզ» տէմէյէ միւնասիպէթ
վար տըր: Էասսէն էրմէնինին օրտա գալմալը
տա միլի նօզթա ի նագարընտան մահվ օլմազ
տէմէք տիր: Սիւրիատա տախի էօյլէ, վէ պիր
մուսալաթ նագարը իլէ պազըլըյօր օլտըզլարը
չէօյլէ տուրսուն Պրանսա՞ն սիյասէթի հագ-
գընտա հիչ պիրիմիգտէ էմնիյէթ գալմամըզ
տըր: Վէ օրատա օլանլարըմըզ հէր կիւն եիւրէ-
յի էլինտէ օլարագ եէրլի էհալի էլինտէն սայ-
քի խըրսըղըզ էտէր կիպի պիր էքմէք գալիւպ
կէչինմէքտէ տիրլէր: Ամէրիգա, Պրանսա, Ին-
կէլթէրա, Գանատա գալիուլարըն գալմամըզ
տըրլար, վէ հիչ պիր թարաֆտան պիր իւմիտ
չէօյլէսի եօզ տըր, օլսա պիլէ պու մէմլէքէթլէ-
րին հէր հանկը պիրինէ կիտիպ գարըչանլար
մուլթլագա զայ օլմայա մահքիւմ տիրլէր:

Պախթաղըզ չու տըր քի չու սօն վագըլթ-
լարտա գուհուրա կէլէն միլիյէթճիլիք ազըն-
թըսը հէր քէսի էյի քէօթիւ պիր միլի հուտու-
տընա սիւրէր իքէն, պիղի սիւրիւլիպ օթթալար
տա պրապտը, վէ տիւնեատա անճագ պիզ եէր-
սիզ եուրտսուզ սէրսէրի գալտըզ: Պու տիւ-
չիւնկիւլէրէ մէպնի թապիի խաթըմըզա իլք
կէլէն շէյ էրմէնիսթան օլուր: Չօղլար տէ-
յօրլար քի օ միլիյէթճիլիք ազընթըսը պիզ
տէ պիր եէր կէօսթէրտի վէ միլի օճաղմըզ
Երեւան հիւքիւմէթի, Արարատ էթրաֆը տըր:

Պու օ դատար մանթըզի վէ թապիւի տիր քի, քիք չօղլարըմըզ օրայա կիթմէլի իզ, պիւթիւն սէրմայէ վէ դուվլէթիմիլի օրայա տէօքմէլի իզ, վասիլէթլէրիմիլի վէ միլլի միւսսէսէլէ-րիմիլի օրայա նազլ էթմէլի իզ, էօքսիւզլէրի-միլի օրատա պէօլիւտիւս էթիլիտիւրմէլի, օ-րատա թալիմ էթմէլի իզ, օրանըն զըրաաթ պանդասընա, տար էլ Ֆրիւնըննա, գանալընա, իմարընա, սէրմայէմիլի վէրմէլի իզ: Օրատան պաշգա պիղէ իւմիտ իսթիգալ ևօզ տըր տէյու իտտաա էտիյօրլար: Պուենա մուխալիֆ օլարադ էրմէնիլէրի ճէնուպի Ամէրիգայա եա Աֆրի-գանըն պիր քէօզէսինէ հիճրէթ էթտիւրմէլի թէրճիհ վէ թէքլիֆ էտէնիլէր տախի ազ տէյիլ տիր: Շուրասը տա հազիգաթ տըր քի էրմէնի-լէրին պու կիւն պիր վաթանը վէ պաշընը գօյա-ճադ եէրի ևօզ իքէն միլլի վաթանընա կիթմէ-յէ թէրէտտիւտ վէ կիւճիւք իշինտէ տիրլէր: Պու հալին սէպէպի նէ՞ տիր:

1. Պիզ օրասը էրմէնիսթան տըր, վաթանը-մըզ տըր, վալիտէ եուրտուճըզ տըր տէյիլ կի-տիյօրըզ, լաքին էրմէնիսթան պիզի գապուլ էթմէյօր: Պիզ կէլին կիւվէյի օլույօրըզ, օնլա-րըն խապէրի ևօզ, զըզ էվինտէ տաճալտուճ օղլան էվինտէ սէս ևօզ: Պու նէ պիզիմ վաթան, նէ աճայըզ վալիտէ տիր քի էվլատարընը գա-պուլ էթմէյօր վէ էթսէ տէ պիր թազըմ եա-տարըն թէքլիֆ էթմէտիյի շարթլարը թէքլիֆ էտիյօր:

Մէսէլէ ևալընըզ ևօլ մասրաֆը օլսա ինսան պիր չարէ պուլուր իտի, լաքին եանընտա պիր սէնէլիք եէյէճէք օլմալը, էօքսիւզլէրին պիր սէնէլիք թէայյուլը թէէմին օլմալը վէ շու գա-տար սալըտան զիյատէ օլմամալը կիպի թէք-լիֆլէր վար: Պու հալ պիր Ֆամիլեանըն քէնտի զուրպէթտէ օլան էվլատընը գապուլ էթմէսի իշինն պիր թազըմ շարթլար գօյմասընա պէն-գէմէյօր մը: Օղլուճ էվէ կէլէպիլիւրսին լաքին փալթօն սիյահ, զրապաթըն իփէք օլմալը կի-պի: Վէ շու սալըյա հուտուտ գօյմադ իսէ Ֆի-լան էվլատըմ կէլսին, Ֆիլան կէլմէսին կիպի շարթլար գօնուլմասընա պէնգէմէյօր մը: Պու շարթլար Ֆրանսանըն, Գանատանըն, Ամէրի-գանընքինտէ նէ ճիհէթլէ Ֆարգլը տըր:

2. Սիյասի վէ իճթիմաի շարթլար տախի գօնուլմագտա տըր: Պու կիւն պիր էրմէնի օրա-յա քէնտի սիյասի գանաաթը իլէ կիտէպիլիւր մի՞, հաթթա իճթիմաի վէ տինի պիլէ սէնսիւ-

րէ թապի տէյիլ մի՞ տիր: Էճնէպիլէր իշինն պու կիպի շարթլար գօյմադ անլարըմ, լաքին հանիլը միլլէթ շու հալտէ օլան էվլատընը պէօյ-լէ շարթլար իլէ չէմպէրտէն կէլիլիւր: Եունա-նիսթան այնի հալտէ տիր: Եէրի տար վէ Ֆա-զիր պիր միլլէթ տիր վէ պուլարտա տա հէր Ֆըրգատան առէմլէր վար: Ճիւհիւրիյէթճի, Վէնէզլիսթ, Գրալ Թարաֆտարը, Գօմմիւ-նիսթ պիլա Ֆարգ գապուլ օլուտուլար: Թրա-քիատան, Մաքէտօնիատան թարտ օլուտան Պուլղարլար շարթ շուրուլ իլէ մի՞ մէմլէքէ-թէ կիրտիլէր: Էրմէնիսթան քիւշիւք օլտուղու օրթայա աթըլըյօր: Էրմէնիսթան Պէլճիգա-տան, Հօլանտատան, Պաղէստինտէն քիւշիւք տէյիլ, նի՞ չիւն օնլար ըտտ էթմէյօրլար վէ Էրմէնիսթան իճապ էթտիլքտէ Ատրպէյճանտան մէմուլն օլմայան Թաթարլարը վէ Բըսիատան կէլէն Եհհուտիլէրի գապուլ էտիյօրտա էրմէ-նիլէրէ, քէնտի էվլատարընա, պու տէրէճէ գայտ գուլուտ վազ էտիյօր:

Սահիհ տիր քի էրմէնիսթան հիւքիւմէթի իսնէ լազըմ օլուր իսէ իսարիճի էրմէնիլէրի քէնտի էվլատը տէյու գապուլ էտիյօր վէ հէր նէ միւնասիպէթ օլսա թաշրատա պուլուտան էրմէնի զէնկիլիլէրին մէվզուլը պահս էտիյօր: Լաքին թաշրա էրմէնիսթանի պիր հէմէհիւրի հու-գըզընտան մահրուճ պրազըյօր վէ շայտ օ այնի էրմէնի զէնկիլիլէրին՝ անա վաթանընա ալ-տէթ էթմէք իսթէսէ անըն սէրվէթիլի վէ սի-յասի գանաաթընը թէէմին էտէմէյօր:

3. Սիյասի վազիյէթի նօզթասընտան պիլզ պաղըլարընը գանն էթտիլի կիպի իւմիտ օճադ էրմէնիսթան տըր վէ օրայա աթըլան ինսան վէ սէրվէթ գուրթուլուր էֆըեարընտա տէյիլիլ: Պինլէրճէ սէնէտէն պէրու էրմէնիսթանըն պէ-լասը նէ իտի իսէ եինէ օ տըր: Օ մէվզի էվլէլ սօնրա իլէլ էպէտ էրմէնի իշինն թէհիլէլի տիր: Շիմտի կիճէ կիւտիւլ տուա էտէլիմ քի պու Պօլլէվիք հիւքիւմէթի իլէլ էպէտ պաղի օլուտն, եա իլէլէ էպէտ պու Ֆիքրինի տէյիլ-տիրմէսին: Մաազ Ալլահ Գօմիսէրլէր հիյէթի պիր պաշգա գարար վէրիլ իսէ եա պիր ինդի-լապ օլուր իսէ էրմէնիսթան զայպ օլուր: Պու կիւն արազի տարլըզը եիւզիւնտէն պու տէրէճէ սէֆալէթ չէքիլմէսինին սէպէպի Բեաղիմ Գա-րա Պէքիլ փաշայը տալէթ էտէն պու Սօվիյէթ հիւքիւմէթի իքէն, քիմսէ միւթէզարըրը օլմա-յարադ պու հալի թախֆիլի էթմէք չարէլէրի

տէ էլլէրինտէ իբէն, հիչ պիր թէչէպպիւս եսփ մայան եհնէ պու Սովիյէթ հիւքիւմէթի տէյիլ մի տիր: Եարըն Ֆիքրինի տէյիլտիրմէյէճէյի- նէ եսխօտ պաշգա թարաֆտա մէշղուլ օլուպ- տա էրմէնիսթանը մուհաֆազասըզ պրազմայա- ճաղընա քիմ քէֆիլ օլապիլիր:

Անըն իչիւն պիր շիմտիլիք օրայը թամմ մա նասըյլա էրմէնիսթան վաթանը վէ եուրտը տէյու թէլազգը էտիպ ճիւմլէ նուֆուսըմըզ վէ սէր- վէթիմիլի օրայա աթմազ թարաֆտարը տէյիլ իզ. օրա էրմէնիսի հալա թիւրքիա էրմէնիսիւնէ պիր էճնէպի նազարը իլէ պագմազտա տըր: Իմ- տի նէրէյէ կիտէլիմ:

Իվլէլէճէ պիր միւնասիպէթլէ տէտիլիմիլ կիպի պու ճիւմլէ պախթսըզլըզ իչինտէ պիլիմ իչիւն պիր կիւզէլ խապէր կէլմիշ իտի, եանի Ձիչէրինի էրմէնիլէրի Շէմալի Գաֆգասիայա, Գուպանս դապուլ էթմէսի թէքլիֆի: Պէն պու խապէրի պէօյիւք պիր միւստէ տէյու թէլազգը էյլէտիմ, լաքին պունա հիչ էհէմմիյէթ վէրէն օլմատը: Գարա տէնիլզ գըլըսընտա, Նօվօրօսիսք իսքէլէսինտէն պաշլայարագ դալէթ միւթէտիլ իզլիմի, մահսուլտար արազլիսի օլան պիր մէվ- գի տիր քի շարգտան, դարպտան, աշաղըտան, եօգարըտան թիւրք, թաթար, Ձէրքէզ, Գըզըլ- պաշ թէհիլքէսի եօզ, էթրաֆը էքսէրի կիւզէլ սաստէտիլ Րուս էհալի իլէ մէսքիւն, էսասէն էքարինատօր կիպի պիր չօզ. էրմէնիլէր իլէ մէսքիւն չէհրլէրի հալի, Րուսիանըն պաղ պաղ չէսի, չէրապ վէ գախիւրէ անպարը տըր:

Օրատա էրմէնիյէ րահաթ եէր վէ իշ վար վէ սիյասի ազընթըլարտա թէփէլէնմէք թէհ- լիքէսինտէն արի տիր: Վէ այնի զէմանտա անա վաթանա եազըն օլուպ օնա գուվլէթ վէ հա- յաթ մէնսլար օլուր վէ իլէրիտէ հալ ու քէյֆի- յէթլէր միւսաիտ օլտուղոնտա հիճրէթ գօլայ օլուր: էրմէնիսթան անա վաթանըմըզ օլտու լաքին խարիճտէ օլանլար միւսթէմլէքէլէր հա- լինտէ գուվլէթլի գալընլար: Քեաշքի միլլէ- թին միւստիլէրի պու Գուպան մէսէլէսինէ զի- յատէ էհէմմիյէթ վէրէ իտիլէր: Պու միւմքին օլմատըզը հալտէ թաշլատա պուլուանն էրմէ- նիլէր պիր աղ տահա տիլլէրինի սըզըպ Ֆիլիլի վէ միլլի մէվճուտիյէթլէրինի սազլամալը տըրլար: Տիւնեա պու հալտէ գալամազ:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ԵՕԼՈՒՆ ՏԷՆԻՉՏԷ ՏԻՐ

«Եօլուն տէնիլտէ՝ վէ թարիլէրին չօզ սուլարտա օլուպ, իզլէրին մալլիւմ տէյիլ տիր:» (Մէգ. 77.14) Սէնին եօլուն պէնիմ եօլում տըր, վէ սէնին եօլուն տէնիլզ եօլու տըր: Իվլէթ, պէն պիր տէնիլզ եօլճուսու իմ:

Հայաթըմ ինգիլապլար իլէ սօլու տըր: Կիւնիւմ կիւնիւմէ ույմազ: Մէսէրրէթ նաղմէ- լէրիմ նալեհան էլէմլէր իչինտէ պօղուլուր: Սիւքիւնէթ վէ սէլամէթ թէրէնիւմլէրիմ ա- փանսըզ գապարան իզլիլապ տալլալարընն իչինտէ դարգ օլուպ կիտէր: Կիւնէշի սէլամլար իբէն քէնտիմի գօյու պուլուլթլար ալթընտա պուլուլթլում: Ձէմանլար վար քի անտէ թարիլ տիւզ, սաքին վէ րահաթ տըր: Վազլար վար քի տիւնեա պանա պիր ճէննէթ տիր: Պաստը- ղըմ թօփրազլար, սօգանտըղըմ նէսնէլէր, գօ- գուլատըղըմ չիչէլէր, կէօրիւպ գօնուշտըղըմ ինսանլար, հէ'ր շէյ, հէ'ր շէյ պանա գուլտուս վէ սէմալի կէօրիւնիւր: Շու եամալը չատը- լար պանա պիրէր սէրայ, շու պիչարէ պարա- գալար պիրէր հէյքէլ կէօրիւնիւր: Ղայպ էթ- տիլիմ գօնազլարտա պուլմատըղըմ սաստէթի շու սօղուզ թաշլար իսալը վէ սէտիլլէրտէ հիսս էթմէտիլիմ սէլամէթի շու գուրու թախթա- լար, եուճազ եաթագլարտա կէօրմէտիլիմ րահաթը շու հէսիլլէր վէ թօփրազլար իզէ- րինտէ պուլուլթլում: Լաքին կէլիլը զէմանլար քի անտէ կէօլլէրիմի գափար, գուլազլարըմ թըզարըմ. հիչ պիր շէյ կէօրմէք, հիչ պիր սէս իշթմէք իսթէմէմ: Հէր շէյ պանա ազապ վէ- րիր: Տիւնեա պիր գուլտուրղան տէրեա քէսի- լիւր. տալլալար գապարըր. կիւնէշ գարարըր. նէֆէսիմ տարալըր վէ ճիհան պանա պիր զըն- տան քէսիլիր: Գաշմազ վէ կիլլէնմէք իսթէ- րիմ: Պետրոս կիպի թիթրէյէրէք աճը աճը ֆէրեատ էտէրիմ: Վէ իշթէ Սէն հայաթըն պու միւսհիշ տալլալարը իլզէրինտէ գուհուր էտիպ պանա տէրսին, «Գօրգմա, պէն պուլրատա իմ. արտըմճա կէլ»: Սէնին ճէսարէթպախշ սէտա վէ հուզուրոնտա տիւնեա վէ հայաթ պէնիմ իչիւն եէնի պիր ճէլալ իլէ գապլանըր: Պէն քէնտիմտէ պիր եէնիլիք տուլարըմ. խաշըմը գալտըրըպ տէնիլլէր իչինտէ ուզանլապ կիտէն եօլունտա սէնին արտըն սըրա կէլիլիմ:

Պազէն թարիլ նէ միւնէվլէր վէ ուֆուզ- լար նէ գատար թէմիլ տիրլէր: Կիթտիլիմ վէ կիտէճէյիմ եօլու կէօրիւրիւմ: Պու կիւն վէ

հէմտէ ետրն պանա մուայէն պիր թարիզ կի-
պի կէօրինիւր: Հազըր պանա կիւլէր վէ խ-
թիզպալ թէպէսսիւմ էտէր: Լաքին, էյվա՛հ,
փուսլար պէնի պրազմազլար: Նէվանէվ ինզի-
լապլար պիր սիս կիպի հազըր վէ կէլէճէյի պիր
գոյու գարանլըզ իլէ սէթր էտէրլէր: Պու գա-
րանլըզ սաաթլարտա, պու սիսլի կիւնլէրտէ
տուրմագ նէ՛ էզկինճ, եիւրիւմէֆ նէ՛ միւհլիք
տիր: Պու սըրալարտա տըր քի տէրեաննն օր-
թասընտա փուս վէ տիւման իլէ մուհաթ պիր
վափօր միսիլու կէճէ կիւնտիւզ չըրփընըր
տուրուրում: Իսթիմտաա ֆէրեատլարըմ գէ-
մաննն գոյու տիւմանլարը իչինտէ զայալ օլուպ
կիտէր: Կէճէլէր պիթմէզ: Կիւնլէր տէհլէր
գատար ուզանըր: Ա՛հ, հայաթը չիւպհէլէր ալ-
թընտա կէօրմէք նէ՛ միւսհիշ պիր ֆէլաքէթ
տիր: Խանէ, էվլատ, քիլիսէ, մէքթէպ, ազըր-
պա, տօսթ վէ միլլէթտաչլարը պիր պէլլիսիզ
եարընա տօղրու իլէրիլէյին եօլճու հալինտէ
սէյր էթմէք՝ պու կիւնիւն էլէմ վէ մուզայա-
գալարընը ունութտուրաճագ գատար միւհէյ-
յիպ տիր: «Սէնին եօլուն տէնիզլէրտէ տիր:»
Պէն պու հէյպէթլի սաաթլարըմտա տախի
սէնի եանըմտա պուլուրում: Սէն գարանլըզ
իչինտէն պանա սէս վէրիպ տէրսին, «Արտըմ-
ճա կէլ, գօրգմա, պէն տիւնեաննն նուրու իմ:
Հադիզի չօպան պէն իմ:» Պու սէտա պանա կէ-
ճէ գարանլըզընտա պիր չօպաննն ասա վէ տէյ-
նէյինին սէսինտէն վէ գալալըննն ահէնկինտէն
թաթլը կէլիր: Օ պէնի սիհլէր: Անըն թահթ ը
թէէսիւրինտէ էօլիւմ կէօլկէսի տէրէսինտէ՝ չի-
մէնգար վէ սաքին սու քէնարընտա կիպի եիւ-
րիւմէյէ պաչլարըմ: Թէրէննիւմ էտէրիւմ: «Կի-
տէճէյիւմ եօլ կէօրէմէ, փուս վէ գարանլըզ
էօրթէր. լաքին պու պանա քեաֆի տէյի՞լ մի,
քի Խէլասքեարըմ պիլիր:»

Պազէն պէն պանա պիր եօլնու նազարըյլա
պագարըմ: Էօնիւմտէ պիր եօլ, իլէրիտէ պիր
նիշանկիսաի վէ պէնի օրայա իրչատ էտէն պիր
Դլաղուզ կէօրիւրիւմ: Լաքին նէ՛ գատար տէ-
ֆալար պու իւհիւ պիր արատա կէօրէմէմ: Սա-
հիպ ի Մէգմուր իլէ տէրիւմ, «Իզլէրին մալիւմ
տէյիլ տիր:» Պազէն էօյլէ սարսըլըրըմ քի պէ-
նիւմ իչինտէ տիւնեա վէ հայաթ պիր «իզսիզ» տէ-
նիզ քէսիլիր: Օրատա նէ պիր եօլ, նէ պիր նի-
շանկիսաի, նէ տէ իրչատ էյլէյին պիր էլ կէօ-
րիւրիւմ: Չանն էտէրիւմ քի հայաթ գալըզպ
էնէն տալալար կիպի պաթըլ վէ մանասըզ
տըր: Տիւնքի սէրվէթ՝ պու կիւնքի գարուրէթ,

տիւնքի սաաաթէթ՝ պու կիւնքի քէտէր ու մէ-
րարէթ, զայալ օլան խանէ վէ սէվկիւլիւլէր,
օնլարըն եէրինէ գաիւմ օլան հիճրէթ չատըր վէ
կէօնակէօն մահրումիյէթլէր իչինտէ պիր իզ
վէ պիր մանա պուլմաղա չալըչըրըմ, պուլա-
մամ: Սիւալ էտէր տուրուրում. Նի՛ջիւն ալ-
տըմ, Նի՛ջիւն վէրտիւմ. Նի՛ջիւն գազանտըմ,
Նի՛ջիւն գայ էթտիւմ. Նի՛ջիւն սէվէ սէվէ վէ
աչընա աչընա պէսլէյիպ պէօյիւթտիւմ, վէ
թալիւմ էթտիրտիւմ, Նի՛ջիւն պի ինսաֆ էլլէր
իլէ իթլաֆ էտիլիպ, եատ մուհիթլէրէ էսիր օլ-
տուլար: Ա՛խ, գալըզպ էնէն տալալար. պուն-
լար արասընտա պիր իզ պուլմագ նէ՛ միւհլիլ
տիր: Լաքին Սէն պէնիւմ պուրատա տախի
եարտըմմա եէթիւրսին: Իզսիզ վէ մանասըզ
կիպի կէօրիւնէն պու թէպէտտիւլաթ իչինտէն
պանա էլ էտիպ տէրսին, «Արտըմ սըրա կէլ.
Թաքիզ վէ Հայաթ պէն իմ:» Սէնին սէտան վէ
հուղուրուն պէնի թէքրարէն ալագ իւզէրինտէ
տուրտուրում. պանա եէնի պիր նուր վէրիր,
վէ օ նուր իլէ պէն Հայաթը պիր քաքիզ մազա-
մընտա կէօրիւրիւմ: Կէօրիւրիւմ քի օ թարիզ-
տէ՝ աղաճլարտան եափրաղլարըն վէ սէրչէլէ-
րին տիւլիւլիւ պիլէ իւհիւ իրատէթ վէ փլանա
թապի տիր: Պու թարիզտէ էնիշ վէ չըզըզ պէնի
վէ պէնիւմ վասըթամ իլէ պաչգալարը հայաթըն
քէմալիյէթ զիրվէսինէ տօղրու կէօթիւրէն պիր
իզ տիր: Օրատա գազանճ վէ զայաթ պիրէր
մէնզիլլէր տիրլէր: Պու եօլտա հաթթա զայաթ
քեար տըր, գաաֆ գուվլէթ տիր վէ էօլիւմ
հայաթ տըր: Էվլէթ, եա Բապպ, թարիզ վէ
հայաթ Սէն սին: Սէնտէ եաչանըլան հայաթ
պիր թարիզ տիր: Շու պի հուտուտ տէրեա ի-
չինտէ պիր իզ կէօրիւպ թաղըպ էթմէք անճագ
սէնին պասարըն իլէ միւմքին տիր: Իմտի պէն-
տէն այրըմա. պէնի եալընըզ թէրք էթմէ, զի-
րա «սէնին եօլուն տէնիզտէ» տիր:

Աթիւնա.

ՄՈՒՀԱՃԻՐ

ՀԱՅԸՆ ՏԻՆԻ ՎԷ ԱՐՄԱՍԸ

Բ.

Ձիքը էթտիլիւմիզ ալթը թասվիլըրտէն
սօնրա կէլիր պիր թաղըմ էսփի սիլաիլար, մըզ-
րագլար, օզլար վէ օնլարա պէնզէր ճէնք ալէթ-
լէրի:

Միլլէթփէրվէր պիր քիմսէնին էօմրիւ
սայքի տայիմա ճէնք էօմրիւ տիր: Էօմրիւնիւ

միլլէթինին մէնփաթընա վազֆ էթմիշ օլան պիր քիմսէ՝ հէր սոյտան, հէր պոյտան վէ հէր խուլտան ատէմլէ ուղրաշմալը: Պօղոս կիպի հէր քէսէ հէր շէյ օլմալը, տէրտլէրէ, պէլալարա, եօգսուլլուղա վէ փէրիշանլըղա բազի օլմալը, միլլէթինին տախիլի վէ խարիճի տիւշմէնլէրի- նէ գարշը գոյմալը, իֆթիրալար վէ ինսաֆսըզ գրիթիգալար իլէ եիւրէյի եարալանմալը վէ ախէր միլլէթլէր ինտինտէ սէվկիւլիւ միլլէթի- նին աղիզ իսմինի փաք վէ միւթէպէր սազլա- մաղա չալըշմալը տըր: Իշթէ պունլար սահիհ պիր միլլէթիէրվէրին գան տամլալարըլա թէրլէյիպ էօմրիւնիւ մուհարէպէյէ տէօնտէրէն աղըր վէ մուղայագալը հալլէր տիրլէր:

Էֆէնտիմիզ վէ ըհսուլարը Գրիսթիյան- րըղըն տա պէօյլէ օլտըղըն սէօզ վէ էօմրլէրիյ- լէ իսպաթ էթտիլէր: Շու Փարզ իլէ քի, Գրիս- թիյանլըղըն ճէնկի Գամ վէ Թէն իլէ օլմայըպ, Ինսան բուհընըն տիւշմէնլէրի իլէ տիր: Ճէն- կիմիզ՝ պիղի ինսանլըղըմըղըն եիւքսէք տէրէ- ճէլէրինտէն աշաղը աթմաղա գաստ էան խուլ վէ հալլար իլէ տիր: Եարատըմըղըն պիղտէն թալէպի, հազգ իւզրէ հարէքէթ էթմէք, մէր- համէթի սէվմէք, վէ ալչազ կէօնիւլիւ օլարագ Ալլահ իլէ եիւրիւմէք տիր: Շու հալտէ ճէնկի- միզ էօյլէսի գուվլէթլէրէ գարշը տըր քի, ան- լէր պիղի հազգ եէրինէ հաղգսըղըղա զլաղուղ- արար, մէրհամէթլիլիք եէրինէ պիղի ինսաֆ- սըզ գըլարար վէ ալչազ կէօնիւլիւլիւք եէրի- նէ պիղի զուրուր բուհըլա տօլտուրուրար:

Վէ պիղիմ ճէնք մէյտանըմըղ տիշարըտա տէյիլ, իլլա իշէրիմիլտէ տիր: Տիւնեանըն էն պէօյիւք մուհարէպէ մէյտանլարը Թէրմօփիլէ, Սէվասթափօլ, Մէտան, Մարէնիօ, Վաթէրլօ, Կէթիզպըրկ, Շաթօ Թիէրի եա Վէրտէօն տէյիլ, իլլա ինսանլարըն եիւրէքլէրի տիր: Էյէր էօմր մուհարէպէսինտէ Ալլահըն գուվլէթիլէ ին- սանլըղըմըղըն եիւքսէք տէրէճէսինի ալչազլա- տաճազ օլան խուլլարը եէնէպիլիլի իսէք, պի- զիմտէ պէօյիւք ճէնէրալլար, Փաթիհլէր,, տէնմէյէ հազգըմըղ օլուր:

Պուրատա շու նօգթալը զիքը էթմէյի ու- նութմայալըմ քի, Գրիսթիյանլար վէ միլլէթ- փէրվէրլէր հալինտէ մուղայագալար իշինտէ պուլունուր իքէն, Փէրահլանաճազ սէպէպլէ- րիմիզ տէ էքսիք տէյիլ տիր: Գատիմ Իզմիլ քիլիսէսինի ճէսարէթլէնտիրիպ, գուվլէթ- լէնտիրմիշ օլան սէօզլէր՝ հէր սատըզ Գրիս- թիյանա վէ վաթանփէրվէրէ խիթապ օլընմը:

տըր «Պիր միւտտէթ մուղայագալա ուղրայա- ճազսըն, վէ լաքին էօլիմէտէք սատըզ օլ, պէն տախի սանա հայաթ թաճընը վէրիւրիմ:»

Արմամըղտա մուհարէպէ ալէթլէրինտէն սօնրա կիւնէշ, այ վէ երլտըղար կէլիւր: Պուն- ար միլլէթիմիզին Փիքըճէ նուր հէվէսլիսի օլ- տըղը կիպի, Գրիստոսըն նուրըլա ըշըզլանմըզ պիր գալմ իտիյինի տէ կէօաթէրիլէր: «Պէն տիւնեանըն նուրը իմ. պանա թապի օլան գա- րանլըղտա եիւրիւմէյիպ, անճազ հայաթ նու- րընա մալիք օլաճազ տըր,» «Պանա հէր իման էտէնին գուլմէթտէ գալմամասը իշին, պէն տիւնեայա նուր կէլտիմ,» «Պէն Դաւիթին ապը վէ նէսլի օլուպ, օլ բուշէն սապահ երլտըղը իմ» տէյէն ճէլիլ Զաթը՝ միլլէթիմիզ թա ըհսուլլէ- րին կիւնլէրինտէն պէրու գապուլ էթմիշ օլուպ սահիհէն ըշըզլը պիր գալմ տըր: Պէօյիւք հայ- րապետիմիզ Գրիգորա Լուսաւորիշ իւնվանը պօշունա վէրիւմէմիշ տիր: Օ լազապ միլլէթի- միզին Փիքըն վէ բուհնա միւնէվլէր օլտըղը- նա տէլալէթ էտէր:

Ինսանըն ալագլարընա չըրազ վէ եօլընա նուր օլան Ալլահըն Բէլամընտան տա միլլէթի- միզ փարապ պիր ըշըզ ալմըշ վէ ասրլարճա օլ Բէլամըն էլ եազըսը պիր քիթապ հալինտէ օգու- տուգտան սօնրա, 1666տան պէրու տա պասմա պիր քիթապ հալինտէ օնու միւթէլաա էթմիշ տիր: Շէօյլէքի պիւնլէրճէ տէֆա մէշագգաթ- արընըն իշինտէ տէյէպիլմիշ տիր, — «Բապպ նուրըմ վէ խէլասըմ տըր. քիմտէն գօրգաճա- զըմ: Բապպ հայաթըմըն համիսի տիր. քիտէն իսպֆ էտէճէյիմ:» «Է՛յ տիւշմէնիմ, իւզէրիմէ սէվլինմէ, տիւշսէմ տէ գալգաճազըմ. գուլ- մէթտէ օթուրսամ տա Բապպ պանա նուր օլա- ճազ տըր:»

Էվլէլճէ տէտիյիմ կիպի, պիղ պիր միլլէթ հալինտէ բուհըմըղըն ըշըզլանմասընա հէվէսլի օլտըղըմըզ կիպի, Փիքիմիզին տէ ալտընլան- մասընա զիյատէսիյլէ արգուլը պուլընմըղըզ: Նէրէտէ պիր քիլիսէ գուրմուշ իսէք, օրատա պիր մէքթէպ, պիր լարան տա եափմըղըզ: Կէնճլէրիմիզ Ամէրիգա, Ֆրանսա, Ինկիլթէր- րա, Ալմանեա վէ Իսվիչէրա կիպի մէմլէքէթ- լէրէ կէօշտիւքլէրինտէ օրալարտա սալթ փա- րա գազանմազ իշին տէյիլ իլլա մէքթէպլէրտէ մալիւմաթ թահսիլ էթմէք իշին տէ էլլէրին- տէն կէլտիլի գատար ճէհտ էթմիշ տիրլէր:

Արարատ տաղընըն թասվիրի տէ արմամը- զըն էն պէլիլ ըհամլէրինտէն պիրի տիր. պու-

նուն մանասը՝ Պեօյիւք բուհլըլըգ, ալիքնապըլըգ վէ եիւքսէք ալտիա վէ ալտիալ սահիպի օլմագ իտիյինի պիւմէք կիւճ տէյիլ տիր:

Հազգ իւզրէ սէվինէ պիւրիւրիգ քի, թա էսքի վագթլարտան պէրու միլլէթիւիգ եիւքսէք Փիքիլիլիյի վէ եիւքսէք բուհլըլըգ քէնտինէ պիր նիշանկեւճ էթմիշ տիր: Վէ պու նիշանկեւճա եէթիւմէք իշին օլան ճէհտիմիգի Գըրիսթիյանլըգ դաթ պէ դաթ արթըրմըշ տըր: Պիր թարաֆտան արմամըգ պիզէ «Յիքրինիգ Արարատ կիպի եիւճէ օլսուն» տէմիշ, օլ պիր թարաֆտան տա Գրիսթիյանլըգ՝ «էյէր Գրիստոս իլ տիրիլտինիգ իսէ, եօգարըտա օլան չէյլէրի արայընըգ. եէր իւզէրինտէքի չէյլէրի տէյիլ, եօգարըտա օլան չէյլէրէ էֆեհարընըգ սարֆ էտին» տէմիշ տիր: Աիւէր սէօլլէր իլէ, «Այաղընըգ եէրտէ իքէն, եիւքէյինիգ կէօֆտէ, եիւքսէք չէյլէրտէ օլսուն:» Արմամըգն պու թալսիյէսինէ վէ տինիմիգին պու էմրինէ մու թապըգ եաշայապիլիր իսէք, նէ՞ մութլու միլլէթիմիգէ:

ՀԱՅԿ ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

ԼԷԹԱԻՅԱ

Գարը գօճասընա.—«Սէվկիւլիւմ, թաթլը, հազիգաթէն հազիգաթէն թաթլը օլմագ իսթէ՞րմիսին», տէյինճէ, գօճա, քի լէպ տէմէտէն լէպլէպիյի անլայան պիրի իտի.—«Յիսթա՞ն մը եօգսա շափգա մը» տէյու մուգապլէէ էտէր:

Իսպօշեալը իւշ արգատաշար պիր Կիրակի կիւնիւ քիլիսէ խըզմէթինէ կիտէլլէր: Վագտան սօնրա սըրա փարա թօփլամաղա կէլինճէ՝ պու պէտպալթլար պիրպիրլէրինին կէօղիւնէ պաղըպ հէյէճանա տիւշէլլէր: Շէմմաս իսէ էլինտէքի թապագ իլէ անլէրին օթուրտըղը նըստարանա եաղաշմագտա իքէն, իշլէրինտէն պիրի պայըլըպ եէրէ տիւշէր: Պունուն իւզէրինէ օլ պիր իքիլէր պունու գունագլայըպ տըշարը կէօթիլիւրլէր, վէ պէօյլէճէ հէր իւշիւ տէ օլ աղըր պօյունտուրուգտան աղատ օլարագ՝ թէրլէրինի սիլիպ աղատ պիր նէֆէս ալըրլար:

Կէնճ քէնտի նիշանլըսընա.—«Պիլիյօ՞րմը սըն քի պաղը մէմլէքէթլէրտէ դաիֆ Փիքրիլէրին էվլէնմէլլէրի մէմնու տըր» տէր:

Նիշանլըսը.—«Օ չէյտէն խապէրիմ եօգ իտի: Պէն տէ պանն էտիյօրտըմ քի նէրէտէ օլսա

էվլէնէպիլիւրիգ», տէյու ճէվապ վէրիր:

Ինկիլթէրանըն Աքսֆըրտ Տար էլ Ֆիւնունը թըպլիյէ տաիլէսինին բէիսի՝ պիր կիւն սապահ խըզմէթինտէն սօնրա շակիրտլէրին հուզուրընտա գարա թախթայա աթիտէքի սէօլլէրի եաղըպ մէշգ օտաաընա կիտէր:—

«Իֆթիսար իլէ սիզէ իսան էթմէք իսթէրիմ քի, մուալլիմլէրիմիգտէն Փրօֆ. Միլըր՝ փատիշահ հազրէթլէրինէ պաշ հէքիմ թաեին օլունմուշ տըր»:

Այ սօնրա սալօնա քալտէթինտէ պիրտէ նէ՞ կէօրսիւն: Շակիրտլէրտէն էլի կիւզէլին պիրի՝ գարա թախթայա շու իպարէյի իլավէ էթմիշ—

«Ալլահ փատիշահմըղըն եարտըմճըսը օլսուն:»

Փէտէր.—«Գուրգէն, հազընտա չէքլա վար. անլատըղըմ կէօրէ եալան սէօյլէյօր իմիշսին: Պէն չօճուգ իքէն հիշ եալան սէօյլէմէգտիմ»:

Զօճուգ.—«Հայրիկ, սէն նէ՞ զէման պաշլատըն»:

Կիրակի Մէքթէպ Նաղըրը պիր կիւն շակիրտլէրինէ՝ ճիւլլէ բէնկլէր, անլէրին խասսիյէթլէրի վէ իմա էթտիլլէրի թասապլուրաթ հազընտա սէօյլէտիքտէն սօնրա, հէր պիրինտէն ըուհանի տէրսլէր չըգարարագ՝ սօն եէրտէ «պէյաղ» կէլիպ, օնուն իշին շու աթիտէքի թէֆսիրի վէրիր.—

«Պէյաղ՝ սաֆլէթ, գուտսիյէթ վէ մէսէրլէթ ալամէթի տիր: Մէսէլա՝ գուտտուս օլան մէլէքլէրի պիլ պէյաղ տէյու պիլիւրիգ: Վահի Գիթապընտա մուգատտէսլէր իշին՝ Պէյաղ խիլաթ կիյմիշ, հէր պիրի պիր մէլէք՝ տէյու օղույօրըգ: Եէվմի հայաթըմըտա տախի այնի չէյ սահիհ տիր: Մէսէլա—Պիր գըղըն էօմրիւնտէ էն սէվինճլի կիւնիւ անըն կէլին օլտըղը կիւն օլուպ՝ մէսէրլէթին իպրապ իշին պէյաղ կիյէր:»

Նաղըր քէմալը կէրմի իլէ սէօղիւնէ տէվամ էթմէքտէ օլսուն՝ շակիրտլէրտէն պիրի էլ գալտըրըպ անա շու սուալը իրատ էտէր—

«Նաղըր էֆէնտի: Նի՞շին կիւլէյիլէր սիյահ կիւլէրլէր:»

ՆԵՒՏՈՆ

Ինկիլթէրաւտա բէյէ հազըր օլան գատընլարտան եիւզտէ 60ը բէյէ իշթիւրաք էթմիլլէր, լաքին պիր չօգ խուսուսլարտա եինէ էրքէլլէր բէյ վէրիյօրլար:

ՄԻԻԹԵՆԵՎԿԻ

ՍԻՐԻՍԱՍԱ ՖՐԱՆՍԵԶԻԱՐ

Էրմէնիսթանստան սօնրա սիյասի թալիսի պիղէ էն չօգ ալազատար օլան մահալ Սիւրիա տըր: Եազընտա Ֆրանսա մէպոլսանընտա Մ. Սուզիէն թարաֆընտան իրատ օլունան սուալազարը Պաշ Վէքիլ Հէրիօ «Սիւրիանըն չէմալի գըսմընտա Թիւրքլէրին հիւ պիր էմէլի եօզ տըր, անճագ հուտուտ թայինի մէսէլէսի տիր» տէյու ճէվապ վէրտի: Թապիի Սիւրիանըն չէմալի գըսմը տէմէք իլէ Իսքէնտէրուն, Անթաքիա հէվալիսի անլաչըլըյօր իտի: Պու խուսուսը խարիճիյէ էնճիւմէնի բէխի Ֆրանքլին Պուլիյօն տախի թէէքիտ էյլէտի: Լաքին թէվաթուրէն սէօյլէնտիյինէ կէօրէ Ֆրանքլին Պուլիյօն էնգարէտէ Կիլիկիանըն Թիւրքլէրէ խառնիսի իմզալար իքէն կիլի պիր իթթիֆազ տահա իմզալամը տըր, եանի Թիւրքլէր Մուսուլը կէրի ալըպ Իրազ հուտուտլարընը տահա աչաղը սիւրէրլէր իսէ, օ գէման Իսքէնտէրունը, հաթթա Հալէպի պիլէ Ֆրանսըլար Թիւրքլէրէ թէքէ էտէճէլէր: Պու սիյասէթ իքի վազըա իլէ զահիր օլտու, պիրի Մուսուլ մէսէլէսի էն հատտ տէվրէսինտէ իքէն էնկիւրիւտէքի Ֆրանսըգ միւմէսիլի աչըգտան աչըղա Թիւրքլէրի թէվիլէ էթմէքտէն չէքինմէտի վէ Մագտօնալտ պոլունըն ալէյհինտէ Փարիզտէ փրօթէսթօ էյլէտի, տիկէրի իսէ Չէմպըրլէյն Հէրիօ իլէ կէօրիւշիւր իքէն Ֆրանքլին Պուլիյօնըն Թիւրքիա սէֆլիրի օլաճաղընը անլատըղընտա փրօթէսթօ էյլէմէսի օլտու: Ախէր պիր մէսէլէ տախի Ֆրանսա մէպոլսանընտա իսթիյազ մատտէսի օլտու: Պէյն էլ միլէլ պօրճլար մէճլիսինտէ Ֆրանսանըն պօրճը մէվգուը պահա օլուր իքէն Սիւրիա մանտասընը Ինկիլիզլէրէ տէվր էթմէք սէօղիւ օլմուշ. պոլսու տախի Հէրիօ թէքլիպ էյլէտի: Սիյասիյունըն պու կիպի թէքլիպլէրինին նէ գատար գըյմէթի օլտուղունու սէօյլէմէք հաճէթ տէյիլ... Կիլիկիանըն թախիլէսի գէմանը տախի սօն կիւնէտէք թէքզիպ վէ ինքեար էտիլըյօր իտի, հաթթա պու կիպի շախալար չըգարանլարը թէքտիր էթմէյէ պիլէ չըգըլտըլար:

Ֆրանսատա ախէր պիր սընըֆ տախի վար տըր քի Փալէսթինտէ Ինկիլիզլէրին մէվգիի Բիլ Սիւրիատա Ֆրանսըգ սէլահիյէթինի բուպար

էտէրէք նախօշնուտի իպրազ էտիյօրլար: Ֆրանսըգ մէպոլսարընտան Մարքի տը Գասթէլլան էֆլէր զազէթաւընտա չէօյլէ եազըյօր: «Պու վազըթտա Ինկիլիթէրրա իլէ Ֆրանսա Թիւրքիա հազընտա 1916, 1918 վէ 1920 իթթիֆազլարընը թէքարար թէֆթիշ էտիպ անլալըչա կէլմէք նիյէթինտէ օլտուղլարը կէօրիւլիւյօր: Իմտի Ֆրանսա քէնտի հատտսըգ Ֆէտաքեարըլըզլարընա ռաղմէն թէհիլէքէլի Ֆէտաքեարըլըզլարը թէքարար էթմէմէլի տիր: Իսլամ ալէմինին սիյասի ահվալը պէօյլէ վէլիմ պիր չէք ալտըգճա օ մուհարիպ գալմլար իլէ մէսքիւն տիյարլարըն իտարէսի թէէլի օլունմազ պիր լիւզում տըր: Ճէմիյէթ ի Ազվամըն մանտա մէսէլէսինտէքի գարարլարըն 22ինճի պէնտինի օղույան փալէսթին իլէ Սիւրիայա գօնուլան շարթլարըն գըտտիյէթինի պիր անտէ անլար: Տէհրլէրտէն պէրրու Սիւրիատա Ֆրանսըգ թէհիլի էմվճուտ օլուպ օրատաքի մէտէնիյէթ օնլարըն էսէրի օլտուղու հալտէ Ֆրանսըգլարա իտարէթէն իսթիլըլիյէթ վէրիմէյէրէք իւշ սէնէ պիր միւհիլէթ գօնուլմուշ տըր, վէ հիմայէյի թէճտիտ էթմէք սէլահիյէթի ճէմիյէթ ի ազվամա վէրիլմիշ տիր: Ինկիլիզլէրէ իսէ Փալէսթինտէ տահա վասի սէլահիյէթ վէրիլիպ անճագ «Ինկիլիզ հիմայէյի խիթամ պուլտուգտա», գայտը գօնուլմուշ տըր, չէօյլէքի իսթէտիլէրի գատար օրատա գալապիլէրլէր, իշթէ պէօյլէ պիր հագսըգ գարարա գարը պիղմ մէպոլսար վէ ալան սէս չըգարմատըլար»:

Մարքի տը Գասթէլլան սէօղիւնիւ տէվամ էտիպ, «Սիւրիա հէր թարաֆտան տիւշմէնլէր իլէ մուհաթ օլտուղու կիպի, 1916 իթթիֆազ իլէ պիղէ թէք օլունան էն գէնկին վիլայէթլէրի, եանի Մուսուլ, Կիլիկիա, Գիւրստիսթան կիպի եէրլէրի Ինկիլիթէրրա վէ Թիւրքիայա թէքէ էտիպ պէտէլինէ հիւ պիր թալիզաթ ալմատըգ» տէյօր:

Ֆրանսա Սիւրիանըն իտարէսինի եէրլիլէրէ թէսլիմ էտիպ քէնտիսի անճագ միւշալիլ մէվգիինտէ տուրաճագ տըր: 1922տէն պէրրու Լիպանանտա վէ 1923տէն պէրրու ախէր գըսմլարտա մահալի միւմէսիլլէր մէճլիսի թէքիլ օլունմուշ տըր. վէ ումուլի Սիւրիա իթթիհատը նամըլա թէքիլաթ մէյտանա կէլմիշ տիր: Պու իթթիհատա Սիւպհի պէյ Պէրէքէթլէրէսի վէ Մ. Շօֆլէր գօմիսէր թային օլունմուշ տըրլար: Իշղալ օրտուսը 70 պինտէն 18,500է էնմիշ տիր: Պունուլ տա անճագ 8000ի խալիս

Ֆրանսիացի տեր: Սիւրիա Լէօթօնը 8500 սայլըլ-
յօր: Ֆրանսա իտարէսինին նէ տէրէճէ հիւրը
օլտուղունու անլամադ իչիւն մաթպուլաթը կէօզ
տէն կէչիւրմէք քեաֆի տիր: Եալընըզ Լիպանան-
տա 70 ղազէթա վար տըր: Պիւթիւն Սիւրիատա
140 տըր: Լիսանը րէսմի Արապճա, Իսքէնտէ-
րուն թարաֆընտա Թիւրքճէ տախի սէօյլէնի-
լիր: Վաղըֆլարըն իրատը 1921տէ 17 միլիօն ի-
տի, 1924տէ 20½ միլիօն օլմուշ վէ Շամտա
պէօյլէք պիր Իսլամ մէտրէսէսի վար տըր:
Հիւքիւմէթին իրատը մասրաֆընը դափայօր:
Ասքէրի մասրաֆ 785 միլիօն Ֆրանքտան 200
միլիօնա էնմիշ տիր: 1923 պիւտճէսինտէ իրատ
տահա Փաղլա օլմուշ տըր: Իգթիսատի աշվալա
կէլինտիքտէ հէր նէ դատար իպթիտատէ իխլալ
օլունտու իսէ տէ եաւաշ եաւաշ էսքի հալինի
պուլմադտա տըր: Իրագ վէ Փալէսթին իլէ խու
սուսի թիճարէթ աշտնամէսի եափըլտըզ կի-
պի եազընտա Թիւրքիա իլէ տախի պիր անլա-
յըշա կէլինէճէք տիր: Զրաաթ, իվէքճիլէք վէ
փամուզ մահսուլը տախի կիւն կիւնէ թէրագ-
գը էտիյօր:

ՐԱՀՆԻԻՄԱՆԸՆ ՀԱՄԻԼԻՐԻՆԷ

Շու կէչմիշ եէտի այ դարֆընտա մէօհ-
թէրէմ Բահնիւմ վասըթասըլլա միլլէթիմիդ
էֆրատընա թէպիլիդ էտիլէն բուհանի, իւմի,
վէ տիւնեանըն չար թարաֆընա տաղըլմըզ վէ
տաղըլմադտա օլան գէվալը պիչարէկեանա
վէրիլէն թէսէլիպախը քէլամլար իչիւն էվվէ-
լա Ալլահա համտ վէ սանիլէն ճիւմլէնիլէ խու-
սուսա Բահնիւմանըն թէքրարէն նէչրինէ վա-
սըթա օլան խայրխահ զաթլարա մէմնունիլէ-
թիմիդի արդ իլէ անըն մուվաֆֆադիլէթինի
Բապպտան թէմէննի էտէրիլ:

Աճ օլանա թաամըն, սուսուլըլդտան պա-
յըլմադտա օլանա պիր գատէհ սուլուն նէ դա-
տար գըլմէթի վար իսէ, Բահնիւմանըն տախի
Թրքախօս միլլէթտաշլարմըզա օլ գատար գըլ-
մէթի վար տըր:

Իմտի էյ սէվկիւլիւ խայրխահ էֆէնտի-
լէր, մալիւմինիլ օլսուն քի սիգին պու Փէտա-
քեարըլընըզ իլէ միլլէթիմիդ էֆրատընա պէօ-
յիւք պիր խըտմէթ էթմիշ օլույօրսունըլ: Աճէ-
պա պիլիւրմիսինիլ քի նէ գատար ճանլար «Թա-
պիաթըն Ալլահը», «Քրիստոսըն Ալլահը», «Նէ-
նէյէ» Կիտիյօրսունըլ վէ սաիրէ պէնտլէրի օ-
գույարագ օլ ճէլիլ իէլասքեարմըզ Քրիստո-

սըն Ալլահընտան մահրում օլանլար անա մա-
լիք օլմուշ տըրլար: վէ նէրէյէ կիթտիլէրինի
պիլմէյէն ճանլար քէնտի թարիլէրինի տօղ-
րուլտըպ Քրիստոսըն Ալլահը իլէ պէրապէր
կիթմէյէ ճէհտ ու ղայրէթ էթմէքտէ տիրլէր:

Մալիւմինիլ տիր քի պիր վաիլ, պիր խա-
թիլ հազըրունա սէօյլէր, լաքին Բահնիւմա
չօգ ճանլարա սէօյլէր: էմին օլունըզ՝ քի պու
խըտմէթինիլ սէմատա խաղիլէլէր ճէմ էթ-
մէք տիր:

Մուհապէթլէ վէրինիլ գիրա շու տէրալի
միլլէթիմիդի թէսէլիլ էթմէքտէ տիր: Թապիլի
գիրք էտէրսինիլ օլ մուսին վալիտէյի, քի Բահ-
նիւմայը օգուլուպ միլլէթալա էտէր իքէն էվ-
լատընա «Եալրում» տէյերէք սէօյլէյօր:
... Հադիկաթէն կէօզ եաշլարմ իլէ անըն մէ-
սէրէթիլնէ իշթիրաք էյլէտիմ:

Իման իլէ վէրինիլ գիրա օ՝ իմանտա դա-
լիֆ օլանլարը գուվլէթլի իմանա մալիք էթ-
մէքտէ տիր:

Պօրճուլըզ վաղիֆէմիլ տիր տէյերէք վէ-
րինիլ գիրա նիչէ վաղիֆէսիլ դայտսըլ քիմսէ-
լէրի քէնտի վաղիֆէլէրինէ ույանտըրմադտա
տըր:

Պիրատէր մուհապէթիլլէ վէրինիլ գիրա
պիրատէրինէ, հէմճինսինէ պուլզ էտէնլէրի
հազըլաթ թարիլինէ, եանի պիրատէրինի սէվ-
մէյէ սէվզ էյլէմէքտէ տիր:

Իլէրուլէ միլլէթապէլէ տօղրու պադարագ
վէրինիլ, գիրա չօգ ճանլարը իւմիւտսիլլէքտէն
իւմիտէ վէ պէտպինլիքտէն նիքպինլիլէ կէ-
թիրմէքտէ տիր:

Նիւլասայը քէլամ էյ սէվկիւլիւլէր, Բահ-
նիւմայը հաթթալըզ պիր ղաղէթա էթմէք ի-
չիւն նէ գատար ճէհտ վէ գայրէթինիլ օլուր ի-
սէ օլ գատար ինտ Ալլահ վէ ինտէլնաս պէօյիւք
պիր խըտմէթ էթմիշ օլուրսունըլ:

Միւճթէմիլի Ամէրիկանըն տիւլիւնը
ումումիլէսի 21 պիլիյօն տօլար իմիշ, եանի
21 պին տէֆա միլլիյօն: Էճնէպիլէրէ էօտիւնճ
վէրտիլի փարա 12 պիլիյօն իմիշ: Ամէրիկատա
իրատ վէրկիսի (income tax) վէրէն 6,787,431
քիմսէ վէ 382,833 չիրքէթլէր վար իմիշ, վէրկի
ալընան իրատ վէ գազանճլարըն ճէմի 28,300
միլիօն տօլար օլուպ՝ ալընան վէրկի 1644 մի-
լիօն իմիշ:

ԱՀՎԱԼ Ը ՀԱՁԸՐԻ

Սուլի ք ումումի մեւելէսի. — Սուլս ք ումումի թէմին էթմէք իշխն ճէմիյէթ ի ազ-վամտա դապուլ օլունմուշ օլան փրօթօզօլու Պէօյիւք Պրիթանիա թաստըգ էթմէմէքլէ օ թէր թիպ պօշա տիւշմիւշ իտի: Պու կիւնլէրտէ մէգ-քիւր փրօթօզօլուն եէրինի թուլմազ իւզրէ ինկիլթէրա պիր եօլ տիւշիւնմէքտէ տիր, շէօյ լէ քի եազընտա ճիւմլէ տէվլէթլէրի (Ալմանիա վէ միւմքին իսէ Ամէրիկա տախի տախիլ օլմազ իւզրէ) պիր գօնֆէրանսա տալէթ էտէճէք վէ օրատա սուլս ք ումումի թէմին էտէճէք պիր փրօզրամ դապուլ էտիլմէսինէ սայ էտէճէք տիր: Պու փրօզրամ իբի ճիւնթլէ օ պիր փրօթօ-գօլտան ֆարգլը օլաճազ տըր, էվլէլա պունա իթիլաֆ տէվլէթլէրինտէն մատա, Ալմանիա տախի իշթիրաք էտէճէք տիր: Սանիէն՝ Մուա-հէտէլէր ումումի թապիրլէրլէ տէյիլ անճազ պազը մահալլարա ախտ մուայէն լիսան իլէ թէրթիպ էտիլէճէք: Մէսէլա, Ֆրանսանըն շար-գի վէ Ալմանիանըն շարգի հուտուտլարը: Պունուն իլէ պէրապէր ինկիլիզ հիւքիւմէթի Ֆրանսանըն վէ Լէհիստանըն Ալմանիա թէար-րուզընա գարշը մուհաֆազլարընը թէմին էթմէք իշխն խուսուսի թէրթիպլարընտա լու-ղումունը հիսս էթմէքտէ տիր: Ինկիլիզ հիւքիւ-մէթի պու խուսուսլարտա էվրօփանըն պէօյիւք տէվլէթլէրինն քէզալիք Ամէրիկա հիւքիւմէ-թինն էֆքեարընը անլամազ իւզրէ թէչէպլիւ-սաթտա պուլունուլօր:

Ֆրանսա. — Մուհարէպէ էսնասընտա Ֆը-րանսա Վատիկանա սէֆիր կէօնտէրմէք ուսու-լունը հարպ իզթիլադընտան դապուլ էթմիշ իտի: Մ. Հէրիօ արթըգ պու շէյէ լուզում գալ-մատըղընը իտտիա էտէրէք պիւտճէտէն Վատի-կան սէֆիրինն մաաշընը իւրաճ էտէրէք, Ֆը-րանսանըն ռուհպանա գարշը օլան նիզամընը եիւրիւթմէյէ գարար վէրմիշ իտի: Պազը Գար-տիկալար էհալիլի հիւքիւմէթին պու թէչէպ-պիւսիւ ալէյհնտէ իսեանա սէվգ էտէրէք հաթ թա իճապ էտէրսէ պու ուղուրա գան տէօքմէյէ թէչիլիք էթմէքտէ պուլունմուշլար տըր: Մ. Հէրիօ փարլամէնթօտա պու մէսլէք ալէյհն-տէ սէօյլէր իքէն պէօյիւք պիր արպէտէ զու-հուր էթմիշ վէ մէպուլար հաթթա պիրիպիր-լէրինի տարպ էթմէքտէ օլմուշլար տըր: Պու

սըրասա Մ. Հէրիօնըն պիր սէօզիւ մէճլիստէ նիշէլէրինի ուճ տէրէճէտէ թահրիք էյլէմիշ տիր: Միւշարիլէյհ «Պէն Քրիսթիանլըզա գար-շը տէյիլիւմ, անճազ պանքէրլէր Քրիսթիանլը-ղընա գարշը իմ», տէմիշ իտի: Պունա միւնա-սէպէթ իսէ շու օլմուշ տըր քի մէգքիւր Գարտի-նալլար մուսվէնէթ իշխն պանքէրլէրէ վէ սէր-մայէտարանա միւրաճէաթ էթմիշլէր իմիշ: Նի-հայէթ փարլամէնթօտա Մ. Հէրիօ հիւքիւմէ-թինէ էմիլիէթ ռէյի ալընմազլէ մէսլէ խիթա-մա կէլմիշ տիր: — Պու կիւն Ֆրանսա էհալիսի-նին պանգա տէփօզիթ վօլթլարընտա 2,000 մի-լիօն ֆրանկլըգ ալթուն վէ կիւմիւշ սիքքէ սէր-վէթի մահֆուզ պուլունմազտա տըր: Պունտան մատա էհալի քէնտիլէրէ մախսուս կիզլի վէ էմին մահալլարտա տախի խէյլիճէ սիքքէ փա-րալար սազլամազտա տըրլար:

Մըսր. — Մըսր փարլամէնթի իշխն մէ-պունան ինթիսապը խիթամ պուլմուշ օլուպ Մարտ 23տէ Մէճլիս ինիզատ էտէրէք Չաղլուլ փաշայը 85 ռէյէ գարշը 123 ռէյ իլէ ռէիս սէչ-միշլէր տիր: Պիր գաչ սաաթ սօնրա պաշ վէ-քիլ 2իվէր փաշա պիւթիւն գապիւնէսի իլէ պիր-լիքտէ մէճլիսէ կէլիպ խաթիֆասընը վէրմիշ օլ-տուղունը վէ փարլամէնթին լազլ էտիլտիլինի վէ եէնի փարլամէնթ ազալարը ինթիսապընը Մայիս 23տէ իճրա էտիլէրէք մէճլիսին Յունիս պիրտէ քիւշատ օլունաճաղընը իլան էյլէմիշ տիր: Պիթթապի պու Չաղլուլ փաշանըն պիր զալէպէսի ատտ օլունուլօր: Պու փարլամէնթին միւտտէթի անճազ 9 սաաթ տէվամ էյլէմիշ տիր:

Թիւրքիա. — Իսմէթ փաշա 22 ռէյէ գարշը 122 ռէյ իլէ էնգարէ Պաշ Վէքեալէթինէ թայլին օլունմուշ օլուպ ինթիսապըն էրթէսի կիւնիւն տէ մէճլիսէ աթիտէքի գանուն թագտիւմ էտիլ-միշ տիր. — 1. Հիւքիւմէթ տօղրուտան եա ի-տարէթէն ճիւմլէ իրթիճա վէ իսեանը, մէմլէ-քէթին իճթիմաի գանունլարընըն ասայիշ վէ էմիլիէթին իսլալընա սէպէպ օլան հէր պիր թէչքիլաթ՝ թահրիքեաթ՝ թէչէպպիւս վէ նէչ-րիյաթը տօղրուտան եա իտարէթէն մէն էթմէ-յէ սէլահիյաթտար տըր: Հիւքիւմէթ պէօյլէ-լէրի իսթիլալ մահքէմէլէրինէ եօլլայապիլիլ: 2. Պու գանուն իքի սէնէ իշխն ճարի օլաճազ տըր: Պու գանուն տախի 22յէ գարշը 122 ռէյ ի-լէ գապուլ օլունմուշ տըր: Միւզաքէրէ էսնա-սընտա Ալի ֆուատ փաշա տէմիշ տիր: «Պիր գաչ կիւն էվլէլ իսեանը պաստըրմազ իշխն հիւքիւ-

մէթէ իսթէտիյի սէլահիյէթի վէրտիք իտի, օ քեաֆի տէյթ' Լ մի տիր քի իքի տէ պիրտէ գապինէ տէյիշիլիյօր: Ասըլար գապթ էտիլսին, լաքին րիճա էտէրիմ հիւրրիյէթի թահտիտ էթմէյէլիմ:» Տէրսիմ Մէպուսը Ֆէրուտին Ֆիքրի Պէյ. «Մէմլէքէթին ասայիշինի իխլալ էտէն լէր իշին գանուկարըմըզ վար: Պու եէնի թէք լիֆէ նէ լիզիւմ վար: Էֆէնտիլէր, պու գանուկնըն րուհը թէհիլէլի տիր: Պու գանուկն իլէ պիւ թիւն հուգուզը ինսան հիւքիւմէթին թագտիրի նէ հէվալէ օլունույօր: Պու տէմէք օլուր քի էսասի գանուկարը հիւքիւմէթին գօնթրօլընա թէսլիմ էտէճէյիզ: Ֆէթհի պէյ լազըմ օլան շէյլէրի սէօյլէտի պիզտէ թաստըզ էթտիք: Պու գանուկն նէ՞ տիր», տէմիշ տիր: Քեազըմ Գարապէքիր փաշա «Խսեան վագի օլան եէրտէ գանուկն հէր թարզ թաթպըզընա րազի իմ, լաքին միլլէթին թապիի հագլարընը թահտիտ էտէն պիր թէքլիֆէ րազի օլամամ: Էյէր սիյասի թէշ քիլաթլարա վէ դազէթալարըն նէշրիյաթընա միւտախէլէ օլունուրսա միլլէթին հաքէմիյէթի դայալ օլուր: Պու գանուկն թարիի իշին շէրէֆ կէթիրմէզ: Իսթիլալ մահաքէմէսի իսէ իսթիլալ հարպընըն պիր եատիկեարը տըր քի թարիիէ գարըշմը տըր: Ըսմէթ փաշա ալտանըյօր», տէմիշ տիր: Խալիտ Թօրկուտ պէյ, «Խսեան պիր Գիւրտ մէսէլէսի տիր վէ ճիւմհիւրիյէթին գապի թէմէլինի սարսամազ: Թիւրք էհալիտէն շիւպհէ էթմէք ճաիզ տէյիլ տիր: Պու գանուկն նի՞ շիւն իքի սէնէ իշին վազ օլունույօր» տէմիշ տիր: Հարպիյէ Նազըրը Րէճէպ պէյ ճէվապէն չու սէօյլէրի սէօյլէմիշ տիր: «Սթանպօլ մաթպուլաթը էօյլէ պիր ունսուր տըր քի, պէօյլէ սիյասի մէսէլէլէր գօնուշուր իքէն անը խաթրա կէթիրմէլի տիր: Օ պիզիմ եէնի թէշքիւլաթըմըզտան միլթէէսիր օլույօր: Պիզիմ մէմլէքէթին հէր քէօշէսինտէ հիւրրիյէթ վար իքէն օնլար տիգթաթօրըզ վար տէյօրլար»: Քեազիմ Գարապէքիր. «Սթանպօլ մաթպուլաթը միլլէթին ումումի Ֆիքրինին աքսը տըր: Արզու էտէրիզ քի պէօյլէ զըտտընա վէ իսթէնիլտիյի եօլտա թէֆսիր օլունաճազ գանուկար մաթպուլաթ սէրպէսթլիյինի իխլալ էթմէսին: Ըսմէթ փաշա գանն իլէ վէ վէսվէսէ իլէ հարաքէթ էտիյօր: 20ինճի ասրտա շիւպհէ վէ Ֆիքրի վէս վէսէ իլէ միլլէթ իտարէ օլունմազ», տէմիշ տիր: Սթանպօլտա իրթիճա վէ իսթիլալ հարաքէթի վուգու պուլմազ շիւպհէսինէ մէսնի փօլիս միւտիրի թահգիգաթ իճրա էյլէյիպ Իպ-

րահիմ էտհէմ իսմինտէ պիր քիմսէ հագզընտա էնգարէյէ րափօր եօլլամըշ տըր: Շարգի վիլալէթլէրտէ վէրտիյի գարարը իճրա էթմէք վէ իտամ ճէգասը վէրմէք սէլահիյէթին հաիզ օլմագ իւզրէ իսթիլալ մահաքէմէլէրի թէշքիլ օլունուշ տըր: Տիւլէլ ի Մուազզամա քէնտի սէֆիրլէրինին Իսթանպօլտա իգամէթ էթմէլէրինէ գարար վէրիպ պու գարարլարընը Թիւրք հիւքիւմէթինէ թէպլիզ էթմիշլէր իսէ տէ, Թիւրք հիւքիւմէթի պու գարարըն պէյն էլ միլլէլ նիզամ վէ ատաթա մուլաֆըզ օլմատըղընը պէյանլէ սէֆիրլէր էնգարէյէ կէլէճէք օլուրլարսա անլէրէ հէր կէօնէ սուհուլէթ վէրիլէճէյինի խապէր վէրմիշ տիր: Թիւրք դադէթալարընը եազտըղընա կէօրէ Գիւրտ ասըլարը արասընտա Նէսթօրիլէր վէ էրմէնիլէր տախի վար իմիշ, վէ պունլար տա Իսլամ տինինի էլտէ պէհանէ էտէրէք Միւսթաֆիլ Գիւրտիսթան վէ էրմէնիսթան թէշքիլ էթմէք էմէլինտէ իմիշլէր ??? Քիտէ էհալի ասըլարա մուգավէմէթ էյլէմիշ տիր, քէգա Փիրան վէ Փալուտաքի ասըլար իւզէրինէ հավա կէմիլէրինտէն կիւլլէլէր աթըմըշ տըր: Ասըլար Չմըշ կէզէք վէ Տէրսիմ իւզէրինէ եէօրիլիւպ մուհասէրէ էթմիշլէր վէ էհալի մուգավէմէթ էտիյօր իմիշ: Մէրտին վէ Տիարպէքիրտէ տինի փըրօփահանտա եափան պիր չօզ խօճալար տէրտէսթ օլունուպ տիվան ը հարպա թէսլիմ օլմուշլար տըր: Ատանատա պիր զըսմ ասքէրլէր սիլահ ալթընա ալընմըշ տըրլար: Էնկիւրիւտէ Խալէ ֆըրգասը Գօնկրէսի էնասընտա սիլահ շէքիլտիյի թէքիպ էտիլիյօր. խուսուսա Ղազի փաշանըն միւտախէլէ էթտիյի տախի եալան իմիշ: Էնգարէտէն կէլէն էմր իւզէրինէ Սթանպօլտա Թէվիիտ ի Էֆեքա, Իսթիլալ, Սօն Թէլէկրաֆ վէ Թօզ Սէօզ դադէթալարը գափատըմըշ տըրլար: Պունլարըն եէրինէ պաշգա իսմ իլէ եէնի դադէթա նէշր օլունմայաճազ տըր: Թանիմ տախի պու խապէրի ալըր ալմազ պիր պէյաննամէ նէշր էթմիշ տիր: «Էվլէլա թանինի գափաթմազ տիւշիւնտիւմ լաքին սօնրա գարար էյլէտիմ քի սիյասի հիշ պիր շէյ եազմայալըմ վէ եալընըզ իլմի վէ թարիիսի մատ տէլէր եազաճաղըմ» տէյօր:

Սթանպօլտա 24տէն 38 եաշընա գատար ասքէրլէր սիլահ ալթընա ալընմըշ տըրլար: Իսթիլալ վուգու պուլան մահալլէրտէ սոզմուշ օլան ճիւմլէ ասքէրլէր մահալլէրինէ կէօնտէրիլէճէքլէր տիր: Սիվազ, Եէնի Խան, Շար Գըշ-

րա, Տիվրեկ, Տէրէնտէ, Թօգատ, Զիլէ, Նիք-սար, Բէշատիյէ շիւպէլէրինէ ախտ ճիւղէ աս-քէր սիննինտէ օլանլար Շապին Գարա Հիսար, Մէսուտիյէ, Էլպասան շիւպէլէրի թօփճու սի-վարի փիյատէլէր տախի սիլահ ալթընա տա-վէթ օլունմուշ տըրլար:— Ֆէթհի պէյ Փարիզէ սէֆիր թային օլունմուշ տըր:— Ասըլար իբի տաիրէտէ Փաալիյէթ կէօսթէրիյօրլար. պիրի կէնճտէն Մուշա վէ ինուսա տօղրու կիտէն խաթթ, օլ պիրի Արղընըտան Ֆրաթ նէհրի դը-յըսընա գատար, պուրալարտա նիզամի ասքէր օլմատըղընտան վէ եէրլի ժանտարմա զաիֆ եախօտ էմնիյէթ օլունմատըղընտան ասըլար մուվաֆֆազ օլմուլար տըր:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Բուժանիա էրմէնիլէրի հալ ու քէյֆիյէթ-լէրինէ մուվաֆթզ պիր գանուննամէ հազըրլա-մազտա իմիշէր:— Կիւմիւլճինէ վալիսի շիմտի իբէ էրմէնիլէրին թէհճիր էտիրմէմէսինի էմր էյլէմիշ տիր: Գարթալ, Փէնտիք վէ էթրաֆ-լարտան էրմէնիլէրին Մթանպօլա կիտիպ կէլ-մէլէրինէ տաիր զօնուլան եասագ լաղվ օլմուշ տըր:— Ատրպէյճանտա 61 էրմէնի մէքթէպի օ-լուպ՝ 12,500 շայրտ, 112 խօճա վար իմիշ: Պու մէքթէպլէրտէն 34իւ Գանճակտա, 13իւ Պազուտա, 7սի Շամխորտա, 3իւ Նուխիտէ, 2-սի Շամախտա իմիշ: Պունտան մատա Պազու-տա վէ Գանճակտաքի ամէլէ Փէքիւլթէլէրին-տէ էրմէնիլէր իշիւն ալը պիր տաիրէ աշըմըշ օլուպ՝ 195 թալպէ վար տըր:— Գանատանըն Թօրօնթօ շէհրինտէ Զարլըթաուն չիֆթիք էօք սիւզխանէսինին 90 էօքսիւլլէրի թարաֆընտան պիր զինէթ իճրա էտիրմիշ տիր: Զինէթտէ պիր չօք ինկիլիպլէր վէ օրալը էրմէնիլէր հա-զըր պուլունմուշ վէ մէքթէպին ըէիսի Մր. Մազլարըն «Պունլար էյի Գանատալը օլմագ ի-շիւն էյի էրմէնի օլմալը տըրլար» տէյու սէօյ-լէմիշ: Էօքսիւլլէր իսմլէրինի տէյիշտիրմէմիշ վէ էրմէնիճէ սէօյլէյօրլար:— Իթալիանըն Թօ-րինօ շէհրինէ կէօթիւրիւլէն 400 էօքսիւլ զըզ-լարտան 115ի քէնտի ազրապալարընա եօլլա-նըմըշ, պագի 286 Փափա հազրէթլէրինին հի-մայէսինտէ պազըլմազտա տըրլար:— Միլան-տա 40 խանէ էրմէնի վէ 60 էօքսիւլ օղլան վար տըր:— Ճէնուպի Ամէրիգատա սէյեհաթ է-տէն ըէսսամ Գալուստեան Նիւ Նորքա ալտէթ էթմիշ տիր: Միւստիլէյ 1899տա Սօֆիանըն պէյն էլ միլէլ սէրկիսինտէ պիրինճի միւքեա-

Փաթը գազանմըշ իտի: Բուժանիա գրալիչասը ըէսմլէրինի սաթուն ալըպ միւզիյուճա հէտիյէ էյլէմիշ: Ամէրիգա զաղէթալարը հազընտա մէտհիյէլէր եաղըյօրլար:— Ամէրիգա Կարմիր Խաչը էրմէնիսթանտա պիր վէլատի խասթա-խանէ աշըլմասը իշիւն միւհիմ պիր մէպլաղ թախսիս էյլէմիշ տիր:— 1922 սէնէսի Իզմիր խասթէխանէսի իշիւն Ալամանիատան սըփարըշ էտիրմիշ պիր խուրտէպին էրմէնիսթան տար էլ Փիւնունընա թախսիս էտիրմիշ տիր:— Ասլէն Բուսճուգլու օլուպ ինկիլթէրատա թալիմ ալ-մըշ Դուլյուճեան իսմինտէ պիր մուհարիր Նիւ Նորքա վասըլ օլմուշ վէ Ամէրիգա մաթ-պուլթը թարաֆընտան չօք հիւրմէթ իլէ գա-պուլ օլունմուշ տըր: Միւստիլէյ հսէրլէրին-տէ Մայթէլ Արլէն իսմինի գուլլանըյօր վէ հէր քէս անլէրի շէվգ իլէ օղույօր: Մարտ 22 կիճէսի Մէք Ալփին հօթէլինտէ Մայթէլ Արլէն շէրէֆի-նէ պիր զիյաֆէթ վէրիմիշ վէ պազը Ամէրի-գալը զէվաթ տախի հազըր պուլունմուշլար տըր: Սօֆրայա Տիար Գարալէօգեան ըէյասէթ էթմիշ տիր: Ամէրիգալը վէ էրմէնի խաթիպլէր պու միւնասիպլէլ էրմէնի միլլէթինին Բը-րըսթիյան մէտէնիլէթինէ թարիսի խըզմէթլէ-րինտէն վէ միլլէթին գապիլիյէթլէրինտէն պահս էյլէմիշլէր տիր: Վահան Բիւրքճեան է-ֆէնտի պիլ խասսա քէնտիսինի էսքի մօտա էր-մէնի հալինտէ թարիֆ էտիպ Մայթէլ Արլէնէ պու գուվլէթ վէ գալէմինի քէնտի միլլէթի ի-շիւն գուլլանմասընը վէ խայալի էօմր եէրինէ հազըրի էօմրտէ էրմէնիլէրտէ պինլէրճէ տահա միւհսսիր հիքեայէլէր պուլաճաղընը թալսիյէ էյլէմիշ տիր: Մայթէլ Արլէն քէնտիսինին պիր էրմէնի օլմագլէ պէրապէր պիր ինկիլիպ օլտու-ղունու պէյան իլէ պու միլլի տար հուտուտա-րը կէշմէք լաղըմ իտիյինի վէ հէր պիր կէնճ ի-շիւն չալըշտըգտա մէյտան վար իտիյինի թէէ-քիտ էթմիշ տիր:

ՐԱՀՆԻՄԱ

Պիզիմ իրատէթիմիգտէն խարիճտէ պու-լունան պազը սէպէպլէրտէն տօլալը պազէն Բաքիւլմա ապօնէլէրիմիգին էլինէ եէթիշմէ-տիյինի անլայօրըզ: Պու սուրէթլէ զաղէթալա-րընը ալամայանլար իլք Փուրսաթլէ պիզէ պիր գարտ եաղըպ զայ օլան նօմէրօյը պիլտիրիլէր-սէ հէմ սէհվիյաթըն սէպէպլինի պուլուպ տօղ-րուլթմաղա, հէմ տէ էքսիք նօմէրօյու կէօն-տէրմէյէ սայ էտէր իզ:

STATEMENT OF THE OWNERSHIP.
MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC.
OF RAHNUMA

Published Weekly, New York, N. Y.
April 1, 1925

State of New York.
County of New York.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared H. K. Krikorian, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Editor of the Rahnuma and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443. Postal Laws and Regulations, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Publisher H. K. Krikorian, 194 Lexington Ave., New York, N. Y.

Editor: H. K. Krikorian, 194 Lexington Ave., New York, N. Y.

Managing Editor: H. K. Krikorian, 194 Lexington Ave., New York, N. Y.

Business Manager: H. K. Krikorian, 194 Lexington Ave., New York, N. Y.

2. That the owner is:

H. K. Krikorian, 194 Lexington Avenue, New York, N. Y.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stock-

ՐԱՀՆԻՄԱ

Միտիր ի մէտուլը՝ Յ. Գ. Գրիգորեան:
ՐԱՀՆԻՄԱ

Հաճախող պիր նէշը օլունույօր

Ապօնման պէտէլի

\$5.00

«Բահնիւմա»նքն էտրէսի
"THE RAHNUMA"

194 Lexington Ave.,
New York, N. Y.

Մ Ի Ի Ն Տ Ե Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊէՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ.—

Եկեալտիւրիւն իրքիատրմտան

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ.—

Ամբակում

Հուրբիյէթ

Տօգ. ձեփըսըն

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ.—

Նէրէյէ Կիտէլիւ

ՏՕԳ. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Եօլուն Տէնիգտէ Տիր

ՄՈՒՀԱՃԻՐ

Հայըն Տիւնի վէ Արմասը

ՎԵՐ. ՀԱՅԿ ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

Լէթայիփ

ՆԵՏՏՈՆ

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ.—

Միւրիատա Ֆրանսըզլար

Բահնիւմանքն Հաւիլէրիւնէ

ԱՀՎԱԼ Ը ՀԱԶԸՐԵ.—

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ.—

holders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock bonds, or other securities than as so stated by him.

H. K. KRIKORIAN

Sworn to and subscribed before me this 23rd day of March 1925.

WILLIAM MICHAEL CREGAN

Clerk's No. 500 Register's No. 6026A

(My commission expires March 30, 1926.)